

50 MADDELIK DEĞERLENDİRME VE 10 KARAR

DEVİRİMCİ BİR KOMÜNİST PARTİ

SINIF SİYASETİ VE YENİDEN KURULUŞ

Komünist harekete yönelik yıllardır süregelen saldırı, likidasyon ve tahribatla hesaplaşarak, komünistlerin ilkeli ve devrimci birliğini sağlamak için memleketin birçok noktasında kurucu çalışma yürüten Atılım Kongresi, örgütsel kuruluş süreçlerini de tamamlayarak Birleşik Komünist Parti olarak yoluna devam ediyor.

2024 Eylül ayında İstanbul'da, memleketin birçok yerinden gelen delegelerin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz Atılım Kongresi sonucunda tüm komünistlere tarihsel bir çağrıda bulunarak Birleşik Komünist Parti'nin kuruluş sürecini başlattık.

Partimiz Birleşik Komünist Parti, birçok tartışma ve gerilim başlığından sıyrılarak yeni bir hareketin tarih sahnesine güçlü bir şekilde çıkması için yoluna devam etmektedir. 2024 Eylül ayında yola çıktığımız Atılım Kongresi iradesiyle, 2025 Ocak ayında Türkiye Konferansını gerçekleştirdik. Kuruluş evremizin birinci aşamasını bitirerek 2025 Ağustos ayında Birleşik Komünist Parti 1. Kongre-Konferans sürecini tamamladık.

2025 Ocak ayındaki "Sosyalizm Kazanacak!" çağrımızı yineliyoruz. Bununla birlikte, tarihimizdeki kongre-konferans değerlendirmelerimizi bütünlüklü bir şekilde referans olarak ele alınıp yeniden değerlendirildiği 50 madde ekseninde tartışmalarımızı derinleştirmeye, birlikte yeni bir ideolojik-siyasi hattı güçlendirmeye davet ediyoruz.

Türkiye'de sosyalizmi ve devrimi arayan komünistler olarak, işçileri, kadınları, gençleri; Birleşik Komünist Parti 1. Kongre-Konferansımızın ardından yayınladığımız bu derlenme çağrısına omuz vermeye ve hep birlikte yeniden sosyalizm bayrağını Parti ile yükseltmeye davet ediyoruz.

ÇAĞRIMIZDIR:

Güvenin!

Bu Düzen Yenilecek, Sosyalizm Kazanacak!

Bu düzen yeni bir çıkış yaratamamakta ve çürümektedir! Bugün dünya emperyalist-kapitalist sisteminin çoklu krizler içerisinde bulunduğu, savaşların ve emperyalist saldırganlığın yükselerek devam ettiği bir dönemden geçerken büyük insanlık da yeni arayışlara gebedir. Geçtiğimiz yüzyılda açılan sosyalist devrimler çağı, reel sosyalizm deneyimlerinin geriye çekildiği ara bir evreden sonra yeniden işçi sınıfını ayağa kalkmaya çağırmaktadır. Ülkemiz de dünya emperyalist-kapitalist sistemin krizlerinin paralelinde ve sonucunda yaşanan dönüşümlerle birlikte yeni bir rejim ile karşı karşıyadır. Türkiye sermaye düzeni bir dönüşümü tamamlamış ve yeni bir evreye geçmektedir. Emperyalist saldırganlık politikalarının bir sonucu olarak Neo-Osmanlı politikalar memleketi yangın yerine çevirmeye devam etmektedir. Cumhuriyetin tasfiyesi ile birlikte siyasal ve toplumsal tüm alanlarda yaşanan dönüşümün etkileri bugün kendisini daha fazla göstermektedir. Türkiye sermaye düzeninin yarattığı bu yeni rejim ise ciddi sıkışmalar, krizler ve istikrarsızlıklar üretmektedir.

Türkiye'nin yaşadığı daha fazla bağımlı, gerici ve piyasacı dönüşümün yeni evresinde ise düzen güçleri tüm çelişki ve gerilimlere rağmen elbirliğiyle yeni bir süreç yürütmektedir. Düzen siyasetinin tüm kanatları bu eğilimlerinin sonucu olarak işçi sınıfına dönük tüm boyutlarıyla bir saldırı programı işletmektedir. Türkiye sermaye sınıfının ve AKP'nin gerek bölgemize dönük savaş

stratejileri, gerek ekonomik krizin faturasının emekçilere “Şimşek Programı” ile ödetilmeye çalışılması, gerek siyasal islamcı rejimin anayasa tartışmaları ile birlikte rejimin dönüşümünün nihayete erdirilmeye çalışılması, gerekse tam bir çete düzeni misyonuyla toplumsal alandaki saldırılarla birlikte inşa edilen istibdat rejimi emekçilere hayatı zindan etmeye devam etmektedir.

Emperyalizmin bölgemizdeki saldırganlığı karşısında sosyalizmin güncelliği ve zorunluluğu yakıcı olarak kendini hissettirmektedir. Neo-liberal politikaların yer yer iflası ve sınırlarının sonuna gelindiği bu dönemde, emperyalizm insanlığa yeni bir aldatmaca ve suni çıkışlar yaratamamaktadır. Gerek ekonomik gerek siyasal krizlerin tümünde görüldüğü üzere insanlık kurtuluş arayışlarının eşliğindedir. Krizlerini, savaşlarla ve bölgesel müdahalelerle ötelemeye çalışan emperyalist sistem, devletler arası çatışmalarla ve savaşlarla açıklanamayacak bir sürece doğru sürüklenmektedir. Bölgemizde özel olarak uzunca bir süredir gerçekleştirilen müdahalelerin sonucu ise artık tüm çıplaklığı ile görülmektedir. Dünyayı kana bulayan NATO’nun müdahale alanları genişlemektedir. Türkiye sermaye devletinin yaşadığı dönüşümle birlikte bu süreç artık bir yol ayrımına gelmektedir. Düzen muhalefetine neredeyse bir blok olarak karşıladığı ve yürüttüğü bu yeni sürece karşı Türkiye sosyalist hareketi bayrak açmalıdır.

Bu dönüşüm sürecinin bir ayağı olarak Anayasa tartışmalarının, AKP’nin yarattığı bu istibdat rejiminin krizlerini aşması için bir can simidi olacağı bugünden belli olmuştur. Emperyalizmin bölgemizde ve ülkemizde hayata geçirdiği bu programa karşı bağımsızlık mücadelesi yükseltmek zorundadır. Bugün emperyalizmle kavgayı başa yazarak, Türkiye sermaye düzeniyle bütünlüklü bir mücadele programının şekillenmesi gerekmektedir. Düzen muhalefetine tüm unsurları emperyalizmle uyumlu politikalarının sonuçları memleketi bir felakete sürüklemeye devam edecektir. Amerikancı eksende kurulan yeni Komisyon da buna hizmet etmektedir. Kürt sorununun çözümünü burada aramak Kürt emekçilerinin, yoksullarının kaderi değildir. Kürt halkının eşitlik ve özgürlük arayışı bütünlüklü yeni bir toplumsal düzenin mücadelesiyle gerçekleşebilir. Emperyalizmin bir projesi olarak siyasal islamcıların memleketi her boyutuyla yağmaladığı bu tabloda Türkiye’nin aydınlanmacı ve ilerici birikimi bu mücadeleden kaçamayacağı bir döneme girmektedir. Buradan tek kurtuluş Kürt ve Türk emekçilerinin ortak kurucu olduğu Sosyalist Cumhuriyet mücadelesidir.

Emperyalizme, gericiliğe ve sermayeye karşı bütünlüklü bir mücadele programını önemsizleştiren, geriye atan tüm siyasi stratejiler iflas etmiştir. Türkiye işçi sınıfına dönük saldırılarla birlikte işletilen bu plana karşı sol-sosyalist güçler ise toplumsal ölçekte bir yanıt üretememiştir. Sosyalist hareket, gerçek bir kurtuluş umudunu büyütebileceği bu dönemden geçerken tam aksi yönde bir tasfiye süreci ile karşı karşıya kalmıştır. Sol, sosyalist ve devrimci hareketlere dönük düzenin tüm saldırılarının sonucunda iddiasız, hedefsiz, umutsuz bir sol tablosu ortaya çıkmıştır. Sosyalist hareketlerin likidasyonu ile sonuçlanan bu dönemde ve devrimci bir siyasal hattın yeniden örülmediği bir tabloda Türkiye’nin geleceğinden yalnızca her boyutuyla teslimiyet çıkmaktadır.

Son yıllarda tüm tarihsel arayışlarını, ilkelerini ve örgütlü mevzilerini terk eden solun yalnızca seçim tartışmalarına sıkıştığı bir görüntü devrimci bir siyasi hattın tartışılmasına imkân vermemiştir. Düzen siyasetine eklenen ve güncel siyasi başlıklara bu denli sıkışan bir solun devrimci bir hattı örme noktasında inandırıcılığı ve ciddiyeti kalmamıştır. Sol, sosyalist, devrimci hareketlerin artık onarılamaz bir noktada olduğunun görüldüğü son dönemleriyle birlikte yenilenmenin, güncellenmenin ve derinleşmenin devrimci arayışlar için yaşamsal olduğu açığa çıkmıştır.

Türkiye güncel siyasetinde sosyalist hareketin yaşadığı siyasi çıkmazlığını düzen muhalefetine sığınarak aşmaya çalışması solun dışarıdan müdahalelere de açık hale gelmesinin yolunu açmış ve işçi sınıfında sola dair tüm arayışları silikleştirmiştir. Sola dönük liberal, düzen içi müdahaleler solu belli oranda geri dönülemez bir yola sürüklemiştir. Bu saldırının tahribatları solun artık temel karakteristik özelliklerinde ciddi bir çürüme yaratmıştır. Yeni sol veya yeni toplumsal hareketler olarak anılan tüm siyasi projelerin sermaye düzeninin sürekliliğini sağlaması dışında bir anlam ifade etmediği, memleketin bugünkü siyasi atmosferine bakıldığında bir kez daha görülmektedir. Aynı misyonla Sosyal Demokrat ve Radikal Demokrat hattı temsil eden hareketler de sosyalist solun devrimci zeminini likide etmeye devam etmektedir.

Devrimci bir siyaset gereklidir ve cüretkâr olunmalıdır. Sosyalist sol bu süreci göğüsleyememesi ile birlikte siyaseten güncel sıkışma ve siyasetsiz kalma noktasında iki uç vermiştir. Birbirini besleyen bu iki ucun sonuçlarıyla birlikte sosyalist hareket en temel mücadele başlıklarında bile hareketsiz kılınmıştır. Tarihsel üst metinlerinin, programlarının, arayışlarının, iktidar hedefinin ortadan kaldırılmasıyla birlikte düzen siyasetinde karşılığını bulan siyasi dinamikler Türkiye sosyalist hareketini teslim alma noktasına gelmiştir. Türkiye sosyalist hareketi, bir yandan ulusalcı bir yandan kimlikçi-liberal siyasi dinamikler arasına sıkışmıştır. Bu iki düzen içi siyasi dinamiğin bileşkesinde pragmatik ve popülist siyaset yapan solun diğer yanında da siyasal gelişmelere bir yanıt geliştiremeyen ve daralan hareketler ortaya çıkmıştır. Sosyalistlerin bağımsız hattını geliştirmesi gerektiğine dönük tüm çağrı ve çabalar ise yanıtsız kalmıştır. Birlik ve Cephe denemeleri de buradan yana boşa düşürülmüştür. İşçi sınıfının, sosyalist bağımsız hattın merkezinde durduğu siyasal açılımlar yerine güncel siyasetteki gelişmelere politik tavır almak üzerinden şekillenen sol, tüm temel ilke ve yaklaşımlarını terk etme noktasındadır.

Devrimci bir siyaset, bu topraklardaki Türk ve Kürt emekçilerinin içindeki tüm ilerici birikimi ileriye taşımak ve sosyalist bir hatta buluşmasını sağlamak için tarihsel bir uğraktır. AKP'ye karşı emekçilerin önüne koyulan, dönem dönem gerek CHP gerek bugün DEM Parti üzerinden 'kurtuluş' olarak sunulan programların tümüne karşı Sosyalist bir Türkiye mücadelesinin yükseltilmesinin tam vaktidir. Devrimci siyasetin yegâne yolu işçi sınıfını merkeze koyan bir siyasi mücadele programıdır. Emperyalist işbirlikçilerle, siyasal islamcılar ve en başta sermaye düzeniyle programatik bir fark ortaya koymayan tüm siyasi hareketlerle sınırlar keskin bir biçimde çizilmelidir.

Devrimci özne boşluğu, tüm boyutlarıyla örgütlü bir işçi sınıfı hareketiyle doldurulabilir. Sosyalist hareketler için dönem dönem toplumsal ve siyasal mücadelelerin bir aracı olan seçimler Türkiye siyasetinde neredeyse tek araç haline getirilmiştir. Sosyalistlerin bağımsız bir alternatif olarak siyaset sahnesine çıkabilecekleri bir araç olması yerine artık yalnızca pragmatik ve ilkesiz birlikteliklerin, iddiasızlıkların ve savrulmaların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Tarihten dersler çıkartamayanlar için sürekli tekrar eden bu başlık artık aşılmak zorundadır. Bu süreçlerin sonucu olarak ortaya çıkan ilkesiz birlik ve cepheleşme girişimleri ise tüm sosyalist hareket adına hüsrarla sonuçlanmıştır. Siyasetten genel ve yerel seçimlerin anlaşıldığı, örgütlü mücadelenin bir tür aktivist mücadele biçimleri olarak görüldüğü, siyasal mücadelelerin yalnızca etkisiz tepkiselliklere sıkıştırıldığı bu tabloya karşı güç biriktirme ve hazırlanma dönemine girilmelidir.

Türkiye'nin aydınlık geleceği için, işçi sınıfının merkezinde durduğu, emek eksenli bir örgütlü halk hareketinin yaratılması yönünde ısrarlı bir siyaset dışında herhangi bir seçenek bulunmamaktadır. Türkiye'de zayıflayan ve ciddi mevziler kaybetmiş sınıf, gençlik, kadın ve aydın hareketlerinin de yeniden çıkışı ancak bütünlüklü bir toplumsal kurtuluş mücadelesinde

ortaklaşması ile mümkündür. Kimlikçiliğin, bireysel mücadele tarzlarının, dijitalizmin geldiği aşamayla birlikte toplumsal alandaki dönüşümlerin yarattığı yıkıma karşı ikirciksiz bir tavır alınmalıdır. Bu çerçeveden beslenen devrimci demokrat-radikal demokrat tüm programların düzen siyasetine eklemlendiği daha net görülmektedir. Biçimsel bir tür radikalizmle örtülmeye çalışılan bu hattın devrimci bir siyasal hattı temsil etmedikleri ifade edilmek zorundadır. Marksizm-Leninizm’de ısrar ve süreklilik artık yaşamsal bir boyuttur. Toplumsal örgütlenmeler sosyalist militan bir içerikle ele alınmalıdır. İdeolojik-düşünsel üretimlerin ve mücadelelerin, reel politika adına terk edildiği bir mücadelede hiçbir süreklilik yaratılamamaktadır. Sosyalist hareket ideolojik olarak netleşmedikçe, siyasal tüm çıkışları kadük kalmaya devam etmektedir.

Sosyalist kültür, anlayış ve kimlik yeniden üretilmelidir. Türkiye işçi sınıfı toplumsal olarak kuşatılmaya çalışılmaktadır. Gerici ve faşist ideolojilerin yaygınlaştırılmasıyla, bireycilikle, yalnızlaşmayla ve çürümeyle her dönemden daha yakıcı bir biçimde çözülüşe gitmektedir. Kapitalizmin yarattığı yıkıma karşı tepkilerin bu kadar çok yükseldiği ve aynı oranda, komünizmin en az tartışıldığı bir ara dönemden geçilmektedir. Reel sosyalizm deneyimlerine karşı düzenin ideolojik saldırılarının sonuçları çok daha fazla görülmektedir. Sosyalizm mücadelesinin ekmek ve su kadar ihtiyaç olduğunun her boyutuyla hissedildiği bu dönemde, sosyalizm talebi çok daha gür bir şekilde dillendirilmelidir. Sosyalizm mücadelesinin bugünün tüm sorunlarının biricik çözümü olabileceği temel gerçeği yeniden ve ısrarla yükseltilmelidir. Komünistlerin dışında ve dönem dönem de karşısında yer alan ”sol” hareketlerin vardıkları noktalar gerek dünyada gerek de ülkemizde bir kez daha görülmüştür. Sınıfa karşı sınıf siyasetinin dışında bir çıkışın olmadığı bir saflaşmaya gelinmiştir.

Toplumsal alanda yeni arayışların ve örgütlenmelerin nefes alabileceği, süreklilik sağlayabileceği tek zemin sınıf mücadelelerinin en yalın haliyle açığa çıkartılmasındadır. Komünist kimliğe dönük tahribatın da en temelinde bu basit gerçek yatmaktadır. Örgütlü mücadelenin ‘özgürleştirici’ içeriğine dönük saldırıyla birlikte mücadele alanları yalnızca araçsallaştırılmış ve tüm içeriği boşaltılmıştır. Değişen ve dönüşen dünyanın araçları ise bunlara bahane edilmiş, güncellenme ve yenilenme yerine komünist hareketlerde dağılmalar ortaya çıkmıştır. Marksist-Leninist ilkelerin yeniden üretimi ve güncellenmesi bugünün en acil görevlerinden birisi olarak önümüzde durmaktadır. Tüm toplumsal alanlarda da sosyalist hareketin güçlenmesinin biricik garantörü ve öncü gücü komünistlerdir.

Sosyalist İktidar perspektifi somutlanmalı ve arkasında güç biriktirilmelidir. Sosyalist devrim mücadelesinin gerek programatik olarak gerekse siyasal alanda slogandan ibaret kalması sosyalist hareketlerin inandırıcılık ve ciddiyetini zedelemektedir. Toplumsal bir alternatif haline getirilmesi gereken sosyalizm programının tartışılabilirliğinin yolu iktidarcılıktan geçmektedir. Yeni toplumsal örgütlenme denemeleri, salt dayanışmacılık, hak mücadeleleri ve ekonomizme-sendikalizme sıkıştırılan tartışmalar iktidardan kaçışın stratejileri haline dönüşmüştür. Tüm bu mücadele başlıkları yalnızca sosyalist iktidar programıyla birlikte devrimci içeriğini koruyabilir ve sürdürebilir. Bu boyutuyla, sosyalist solun mücadele birikimindeki gelenekselleşen yaklaşımlar sosyalist siyaseti artık ileriye taşıyamamaktadır. Yatayına toplumsal örgütlenmeler değil, Leninci Parti bu iktidarcılığı sürekli kılabilir.

Güncel tartışmaların ışığında bir yenilenme ancak sosyalist hareketin kendi hattını belirginleştirmesiyle ileri sıçratılabilir. Genç kuşakların elinde yükselmesi gereken bu düzlem artık geçmiş alışkanlıklara, günü kurtaran pratiklere mahkûm edilemez. 90’lı yılların likidasyonu paralellikler taşıyan 2014 sonrası sosyalist solun yaşadığı likidasyona karşı kopuş artık yaşamsal bir öneme sahiptir. Bu zeminin yok sayılması solda statükolara, kariyerist yapılara, dar grupçu yaklaşımlara sebebiyet vermiştir. Bununla keskin bir hesaplaşma

gerekmektedir. Türkiye devrimci hareketinin bütününün birikimini sahiplenen hattımızın içerip aşması gereken tartışmanın önünün açılmasının sırrı da burada yatmaktadır. Reformizm bir zeminini de bu damardan bulmuştur. Çizginin nereye çizileceği çok nettir. Reformizm ve devrimcilik kendisini tüm boyutlarıyla ortaya koymuştur.

Devrimi arayanların tartışmaları için ciddi bir komünist odak gerekmektedir. Tüm bu yakıcı tartışmaların önüne soyut ve geçmiş tartışmalar geçmektedir. Sosyalist hareketteki kadro erozyonu bu tartışmaların magazinsel kısmına odaklanması ve devrimci bir kültürün çürütülmesiyle derinleşmiştir. Sosyalist devrimci hatta dönük sermaye düzeninin müdahalelerini küçülten tüm yaklaşımlar terk edilmelidir. Sosyalist hareketin derlenmesine ve temel ilkelerine referansla yeni bir yola ihtiyacı vardır.

Bu yolun açılması için komünistler bir adım öne çıkarak cesurca tartışmalıdır. Birleşik Komünist Parti, tüm komünistleri tarihsel bir sorumluluğa davet etmektedir. Yeni bir komünist partiyi, devrimin partisini hep birlikte ayağa kaldırmaya bir kez daha çağırıyoruz. Denenmiş ve "yeni" diye pazarlanan, tarihte defalarca mahkûm edilmiş tüm yaklaşımları reddediyoruz. Uzun soluklu bu yolda, gerçek siyasal tartışmaları merkeze koyarak ele almayı ve geçmiş tartışmalardan çıkmayı önümüze koyuyoruz. Solda ayrışmalar ve çıkışsız polemiklere karşı net bir tavır alarak yeni bir yola çıkıyoruz. Çıkışsız birlik tartışmalarıyla değil, devrimci bir hattı hayata geçirerek komünistlerin birliğini sağlamayı ilke ediniyoruz.

İlkesiz birlikteliklerin değil, gerçek birliklerin önünü açmak için, Birleşik Komünist Parti tarihsel bir sorumlulukla hareket etmektedir. Geçmiş tartışmaların yükünü atmış bir hareket olarak yeniden yola koyuluyoruz. Türkiye'nin Komünist Partisi'ni işçi sınıfıyla buluşturmak için mücadele eden tüm dostlarımızı selamlıyor, birlikte mücadelenin yolunu açmak için kollarımızı yeniden sıvıyoruz.

Türkiye, komünistleri mücadele sahnesine çağırmaktadır. BKP bu mücadeleyi göğüslemek konusunda ısrarcı, inançlı ve umutludur! Türkiye toprakları, emperyalistlerin, gericilerin, sermayenin saldırganlığı karşısında, devrimci bir partiyi çağırmaktadır. Bu çağırışı yanıtızsız bırakmayacak ve bir adım ileri çıkacağız. Partimiz BKP, köklü bir geleneğe ve önemli bir birikime sahip, devrimci bir çıkışı arayan komünistlerin adresidir. Genç komünist kuşakların geleceğe dönük yeni bir zeminidir. 105 yıllık mücadele geleneğimizin atılımını örgütlemek için tarihsel bir yükü omuzlarına almıştır.

Birleşik Komünist Parti kurucusu tüm komünistler bilmektedir ki, bu arayışın karşılığı olan devrimci birikim bu topraklarda vardır. Memlekete, işçi sınıfına ve devrimcilere güvenle yoluna devam etmektedir.

Tüm komünistleri devrimci, ilkeli ve birleşik bir mücadelenin yolunu açmak için görev almaya, hep birlikte yeni bir komünist hareketin içinde yer almaya çağırmaktayız.

DÜNYA, MEMLEKET, SINIF

Emperyalist-Kapitalist Sistemin Krizleri ve Çıkışsızlık

1-Kapitalist sistem tarihsel olarak krizlerle şekillenmiş; 1873, 1929, 1973 ve son olarak 2008 krizleri kapitalizmin yapısal sınırlarını ve çözüm üretemezliğini açığa çıkarmıştır. 2008 krizi, neoliberal birikim modelinin tıklandığını, finansallaşma ve borç ekonomisinin sürdürülemez hale geldiğini göstermiştir. Emperyalist merkezler, krizi aşmak için parasal genişleme politikalarıyla sermayeye belirli açılardan hareket alanı sağlamış, faturayı emekçilere kesmiştir. Bu politikaların yansıması ise tüm dünyada derinleşen işsizlik, yoksulluk ve eşitsizlik olmuştur. 1980'lerden

itibaren dünya genelinde yaygınlaştırılan neoliberal ve küreselleşmecî politikalar; özel sektörün öncülüğünde büyüme, devletin küçültülmesi, gümrüklerin ve kotaların kaldırılması, kamu varlıklarının özelleştirilmesi, sermaye hareketlerinin serbestleştirilmesi ve iş güvencesinin zayıflatılması diyerek anlatılıyordu. Bu politikaların IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kurumlar tarafından yönlendirildiği ve bununla birlikte gelişmekte olan ülkelerin kalkınacağı, fiyat istikrarı sağlanacağı gibi vaatlerle empoze edildiği ifade edilmelidir. Ancak bugün gelinen noktada, zengin ülkelerin daha da güçlenirken yoksul ülkelerin borç sarmalına sürüklendiği, gelir dağılımının bozulduğu, ulusal ekonomilerin belli oranda tasfiye edildiği ve toplumsal güvencelerin ortadan kaldırıldığı görülmüştür. 2008 krizi sonrası süregelen ekonomik daralma, Brexit, pandemi sürecinde yaşanan krizler gibi gelişmelerle birlikte, neoliberalizmin ve küreselleşmenin vaat ettiği rüyalar sonlanmaya başlamıştır.

2-Kâr oranlarının düşme eğilimi karşısında emperyalist merkezler üç yönetime yoğunlaşmıştır: dijitalleşme ve “yeşil dönüşüm” adı altında emeğin tasfiyesi ve doğanın yağmalanması; korumacı ticaret hamleleriyle dolar merkezli hegemonyayı koruma çabası; üretimin stratejik sektörlerde merkez ülkelere çekilmesi. Bu adımlar, işçi sınıfına daha fazla güvencesizlik, göçmen emeğinin sömürülmesi ve yeni eşitsizlikler olarak yansımaktadır.

2008 sonrasında devlet, sermaye lehine daha fazla “gölge düzenleyici” rolüyle devreye girmiş; parasal genişleme ve geçici çözümler sermayeye nefes aldirmiş, emekçilere bitmez tükenmez bir enflasyon ve yoksullaşma dayatmıştır. COVID-19 ve Ukrayna savaşı bu eğilimi derinleştirmiş; kriz müdahaleleri sermaye birikimini korumak için işletilmiştir. Bugün küresel enflasyon ve servet eşitsizliği, kapitalizmin çıkışsızlığını daha görünür kılmıştır.

3- Devletin “düzenleyici” gücünün sermayenin azalan kârlarını ve eksik tüketimi gidermek için kullanılması, Keynesçi eğilimlere veya başta sosyal demokrasi olmak üzere reformist siyasi akımlara yönelimi değil, faşizmi de içinde barındıran bir karşı devrimci programın uygulamaya sokulması olasılığına daha fazla işaret etmektedir. Bu anlamıyla krizin gösterdiği; kapitalizmin aşılma zorunda olduğu gerçeğidir. Sadece ve sadece planlamanın ve kamucu bir ekonominin hâkim kılındığı bir üretim tarzının, adlı adınca sosyalizmin, kapitalizmin krizinin dünyanın ve insanlığın üstüne yaktığı maliyetleri ortadan kaldırılabileceği bir kez daha bütün çıplaklığıyla görülmektedir.

İdeolojik ve siyasi düzlemlerde “ulus devlet” temelinde korumacı, milliyetçi, muhafazakâr, otoriter sağ eğilimler güçlenmiş, göçmen sorunu ve ucuz yabancı emek gücünün rekabeti gibi temaları merkeze koyan ırkçı-faşist hareketler gitgide palazlanmıştır. Günümüzde ülkemiz dahil birçok ülkede milliyetçi, ırkçı-faşist eğilimlerin kendilerine payanda edindikleri düzensiz göç ve mülteci sorununun baş sorumlusu emperyalizm, krizlerinin üzerini bu yolla örtmeye çabalamaktadır.

4- Kapitalizmin yapısal krizinin gerçek çözümü yoktur; hibrit müdahaleler yalnızca krizi ertelemekte, yeni finansal balonlar ve savaş tehditleri üretmektedir. Sermaye, krizden çıkışı pazarların yeniden paylaşımında ve savaşın yükselişinde aramaktadır. Bu tabloya karşı işçi sınıfının görevi, kapitalizmin karşısında enternasyonal dayanışma ve sosyalist planlama temelinde devrimci bir alternatif yaratmaktır. Yeni bir toplumsal düzen, eşitlikçi ve adil bir yaşam uzakta değil, geçtiğimiz yüzyıl içerisinde tohumları atılan eşitlikçi ve özgürlükçü birikimdedir. Bu birikimden devrimci bir enerji çıkartmak ise komünistlerin görevidir.

Emperyalist-kapitalist sistemin kendi iç çelişkileri artarak devam etmektedir. Emperyalist-kapitalist sistemin iç çelişkileri bölgesel savaşlara ve gerilimlere neden olmaktadır. Sovyetler Birliği’nin çözülüşü ve iki kutuplu dünyanın sona ermesiyle birlikte emperyalizmin fikirsiz olarak

geliştirdiği “tarihin sonu”, “ideolojilerin sonu” tezleri pratik olarak sosyalizmin kazanımlarının halkların zihninden silinmesini hedeflemiştir. Bu tezlerin sahipleri olan burjuva ideologlarının dahi “yanıldıklarını” kabul ettiği bir dönem yaşanmaktadır. Emperyalizm “yeni dünya düzeni” projesiyle de bir dizi ülkenin emperyalist-kapitalist sisteme entegrasyonuna soyunmuş, özellikle Sovyetler Birliği’nin çözülüşü sonrasında ve 2000’lerin başında emperyalist-kapitalist sistemin tahakkümü tüm dünyada kendini hissettirmiştir. Bu durum, kapitalizmin karakteri gereği emperyalist-kapitalist sistem içerisinde yeni güç dengelerinin oluştuğu bir döneme kapı aralamıştır. Rusya’da kapitalist restorasyon iktidarının gelişimi, Çin’in ekonomik bir güç haline gelmesi, emperyalist Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerin oluşan yeni düzlemde hem konumunu koruma hem de yeni alanlar açma arayışıyla birlikte ABD emperyalizminin ve NATO’nun yayılma politikalarının yükselmesi emperyalist-kapitalist sistem içerisinde farklı konumlanışları beraberinde getirmiştir.

5- Burada ortaya çıkan farklı konumlanışların, tarihsel gelişimlerinin yanılmasına kapılmadan, emperyalist-kapitalist sisteme temelden ya da sınıfsal karşıtlık ekseninde değil, güç ve çıkar ilişkileri ekseninde şekillendiği görülmelidir. Örneğin, her ne kadar iktidarında Komünist Parti olsa da Çin’in mevcut üretim ilişkileri açısından sosyalist bir ülke olarak değerlendirilemeyeceği ortadadır. ABD ve yeri geldiğinde AB’ye karşı konumlanışında emperyalizmin Çin’i baskılamayı hedefleyen politikalarının etkili olduğu da ifade edilmelidir. Keza bugün kapitalist restorasyon iktidarının yeni bir evreye geçtiği Rusya, emperyalistleşme noktasında aday konumunda bulunmaktadır. ABD emperyalizminin ve NATO’nun Rusya’ya karşı Ukrayna üzerinden giriştiği hamle yine emperyalist-kapitalist sistemin iç dinamikleri, ihtiyaçları ve çıkarları doğrultusunda ele alınmalıdır. Buradan hareketle, bugün emperyalist-kapitalist sistem içerisinde belirli düzeyde birbiriyle uyumlu ve koordineli pozisyon alan blokların varlığı bir gerçek olsa da, Rusya, İran, Çin hattının ABD karşısındaki pozisyonundan hareketle anti-emperyalist kurtarıcı güçler olarak değerlendirilmesi gerçek dışı olacaktır. Dünya komünist hareketinin kimi odaklarında oluşan bu çizgiye net bir tavır alınması gerekmektedir.

6-ABD emperyalizminin iki kutuplu dünyanın çözülüşü sonrasında Ortadoğu’ya yönelik hamlesi Yeşil Kuşak ve Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında şekillenmiş ve Ortadoğu bugün büyük bir yıkıma sürüklenmiştir. Sovyetler Birliği’nin yokluğunu fırsat bilerek bu adımları atan ABD ve AB emperyalizmi hem Ortadoğu’nun yeniden dizaynını sağlamayı hem de emperyalist-kapitalist ülkelerin ihtiyacı olan kaynaklara ulaşmasını hedeflemektedir. ABD emperyalizminin Ortadoğu’ya yönelik müdahalesi aynı zamanda Rusya ve Çin’in etkisinin kırılmasını da hedeflemektedir.

ABD emperyalizmi, emperyalist-kapitalist sistem içerisindeki hegemonyasını güçlendirmek istemektedir. 2011 yılında başlayan Suriye iç savaşı, dinci-gerici HTŞ’nin iktidara gelmesiyle son bulmuş; bölgede ABD ve İsrail ile uyumlu bir iktidar kurularak, İran’ın içinde bulunduğu Direniş Ekseni’nin kırılması yönünde en önemli adım atılmıştır. Bu anlamıyla emperyalizm, Ortadoğu’da İran’ı etkisizleştirme hamlesini hayata geçirmektedir. İsrail ve ABD’nin nükleer başlıklı füzeleri bahane ederek doğrudan İran’a müdahalesi bu sürecin bir diğer adımıdır. Bu yüzden İsrail’in bölgede emperyalizm destekli bir güç olarak beslenmesinin, ABD tarafından cesaretlendirilmesinin altı çizilmelidir. Bugün İsrail’in İran’a doğrudan saldırısı ve Gazze’ye dönük katliamları tam da emperyalizmin bu kapsamlı projesinin ve İsrail’in bölgede güç haline getirilmesi politikasının sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Gerek bölgemiz gerek Türkiye değerlendirildiğinde ABD emperyalizminin etkisinin artması önemli bir veri ve mücadele başlığı olarak görülmek durumundadır. Komünistler, bölgeye dair politikalarını anti-emperyalist mücadele ekseninde ve Türk, Kürt, Arap halkları başta olmak üzere

Ortadoğu halklarının ortak mücadelesi zemininde kodlamaktadır. Komünistler, Ortadoğu'daki güçlere bakarken ne anti-emperyalist ne de seküler karakteri silikleştirebilir. Emperyalizmin bölgeye yönelik müdahalesinin karşısında Ortadoğu'daki güçlerin gözetilmesi ise bu güçlerin ideolojik ve politik olarak desteklenmesi anlamına gelmemektedir. Bu açıdan İran'a yönelik saldırılar konusunda Komünistler programatik hattından aldığı güçle anti-emperyalist tutumunu ortaya koyar.

Bugün hala süren ve yakıcılığını hissettiren Filistin'e yönelik işgal ve katliam ise Komünistler tarafından daha detaylı ele alınmak durumundadır. AKP iktidarının ikiye bölünmüş siyasetinin ortaya konması, siyasal İslamcı hareketlerin emperyalizmin politikalarıyla uyumunun ifade edilmesi kadar sosyalist bir gücün eksikliğinde emperyalistlerin halklara yaşattığı zulmün de vurgulanması önem taşımaktadır. Filistin halkına verilecek en büyük destek ise ülkemizde ve bölgemizde sosyalist ve devrimci hareketin güçlendirilmesine yönelik ciddi ve yoğun bir çalışma olacaktır.

7-NATO'nun genişlemesi ekseninde aldığı yol ve yine NATO'nun ve ABD, AB emperyalizminin izlediği politikalar Rusya ve Çin'in askeri, siyasi ve ekonomik olarak sıkıştırılması siyasetini açığa çıkartmaktadır. ABD'nin Rusya'yı sınırlama amacıyla bölgesel düzeyde ortaya çıkardığı Ukrayna savaşı, bu sıkıştırma siyasetinin en ileri noktalarından biri olarak görülmelidir. Bu tutum noktasında ise Rusya'nın hamlesi özünde bir karşı koyuş olarak okunmalıdır. Rusya-Ukrayna Savaşı'nı Rusya'yı emperyalist olarak kodlayarak yapılan "emperyalistler arası savaş" değerlendirmesi ise süreci doğru olarak açıklamamaktadır. Bugün Rusya'nın ABD karşısındaki pozisyonu bir dizi örnek göz önünde bulundurulduğunda saldırı ve yayılma politikasından öte savunma eksenindedir. Bu yaklaşım ise Rusya'nın ABD'yi ve emperyalizmi geriletmesi ekseninden ele alınarak yine anti-emperyalist kurtarıcı bir güç olarak ele alınmasına vardırılmaz. Komünistler, NATO'nun yayılma politikasına karşı çıkarken, başka kapitalist devletlerin açıktan savunuculuğunu yapan yaklaşımları reddeder. Tüm bunlarla birlikte "NATO Karşısı" mücadeleyi başa yazmaktan geri durulamaz.

Çin'in "Kuşak ve Yol" projesi kapsamında küresel ekonomik nüfuzunu genişletme çabasından kaynaklı, Güney Asya bugün emperyalizmin bir diğer yoğunlaştığı stratejik alanlardandır. Güney Çin Denizi'ndeki anlaşmazlıklara dönük emperyalizm askeri ittifaklarını genişletmektedir. Çin'in teknoloji alanında, özellikle yonga üretimi, yapay zekâ teknolojisinde yükselişi, ABD'nin bu alandaki tekeli sarsarak ticaret savaşlarını ve teknolojik ambargoları tetiklemiş, bu da küresel tedarik zincirlerini istikrarsızlaştıran bir rekabeti derinleştirmiştir. Pakistan ve Hindistan arasındaki gerilimin, Keşmir bölgesine yönelik müdahalenin, Uygur bölgesi üzerinden Çin'in soykırımcı bir ülke olarak lanse edilmesi, Tayvan gerilimi, Güney Çin Denizi'ndeki gerilimler gibi bütün bu başlıkların Çin'e yönelik askeri, siyasi ve ekonomik saldırının ürünü olduğu görülmelidir. Çin'in dünya ekonomisinde gelmiş olduğu konum gereği emperyalizmin Çin'e yönelik hamlelerinin belirli düzeyde devam edeceği de ifade edilmelidir.

8- ABD emperyalizminin takındığı tutum ve attığı adımlar AB ülkeleri için genel olarak çelişki barındırmasa da bazı gelişmeler gerilimli bir düzlem yaratmaktadır. AB ülkelerinin gerek enerji gerekse de emek gücü ihtiyacı, bugün emperyalist-kapitalist sistemin iç çelişkilerinden ve ortaya çıkan kriz durumundan etkilenmektedir. Ukrayna savaşı ile beraber Rusya'nın büyük bir koz olarak kullandığı doğal gaz hamlesi bir dizi AB ülkesinde ve İngiltere'de yeniden planlamayı ve yeni arayışları beraberinde getirmiştir. Keza, Ortadoğu ve Filistin'e yönelik tutumda, Ukrayna'ya ve Zelenski hükümetine karşı bakışta oluşan farklılık bu ihtiyaçların ve güç dengelerinin ürünü olarak okunmalıdır. Buradan ABD ve AB arasında yapısal bir kopuşun olacağına dair yaklaşım

çıkmamalıdır. Komünistler, tüm bu gelişmeleri sermayenin yönelimi, dış politikada gelişecek yeni denklemler ve olasılıklar açısından önümüzdeki süreçte değerlendirmelidir.

Mevcut ekonomik ve toplumsal koşullarda emperyalistlerin orta vadede dahi küresel ölçekte bir sıcak savaş için yeterli enerji ve kaynağa sahip olmadıkları ayrıca belirtilmelidir. Dünyanın çeşitli bölgelerinde doğrudan veya çoğunlukla olduğu gibi dolaylı olarak üçüncü taraflar aracılığıyla askeri açıdan esas olarak düşük yoğunluklu ve/veya sınırlı alanlarda yaşanan çatışmaların seyri de bunu göstermektedir. Ancak, son tahlilde, emperyalizmin siyasi ve iktisadi olarak çözemediği sorunlarını yeni bir küresel ölçekli savaşla giderme yoluna gitmek zorunda kalabileceği her zaman akılda tutulmalıdır.

9-İki kutuplu dünyanın çözülüşü ve emperyalizmin dünyada yarattığı tahakküm yalnızca savaşlar, işgal, siyasi dizayn operasyonları ile şekillenmemiştir. Bu süreç aynı zamanda büyük bir ideolojik saldırıyı ve dünya halklarının geleceksizliğini de beraberinde getirmiştir. Sovyetler Birliği'nin çözülüşünü sosyalizmin yanlışlanmasına ve Marksizmin teorik olarak iflasına ulaştırmaya çalışan emperyalizm; düşünsel, siyasal ve toplumsal hayatta büyük bir yıkım yaratsa da Marksizmin etkisini ve insanlığın sınıfsız toplum hayalini ortadan kaldıramamıştır. Bugün emperyalist politikalar tarafından beslenen faşist, liberal, gerici düşünceler insanlığın aklını esir almaya çalışsa da insanlığın bu anlamıyla direnci kırılabilmiş değildir. Emperyalist-kapitalist sistemin evrensel anlamda sağlık, eğitim, barınma, beslenme, sanat, kültür vs. alanlarında yarattığı yıkım ortadadır. Bugün, emperyalizmin insanlığın temel değerlerine yönelik saldırısı farklı düzeylerde ve içeriklerde tepkilerle karşılanmaktadır. Bu tepkiler yoksullaşmaya ve zamlara karşı Fransa'da Sarı Yelekliler eylemlerinde, İran'da başörtüsü eylemlerinde, Türkiye'de Haziran Direnişi'nde, Filistin'de siyonist İsrail rejimine karşı örülen mücadelede, dünyanın birçok üniversitesinde öğrenci gençliğin Filistin halkıyla dayanışma eylemlerinde ve daha birçok noktada başka biçimlerde ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda emperyalist-kapitalist devletlerin tahakkümüne karşı farklı düzeylerde tepkiler olsa da gerek dünyada gerek ülkemizde bu tepkilerin düzen dışı bir seçenikle buluşması ve örgütlü bir harekete dönüşmesi noktasında zayıflıklar olduğu bilinmelidir. Aynı zamanda emperyalizm, sınıfsal mücadelenin ve düzen karşıtı konumlanışın zayıflatılması noktasında Marksizmin ideolojik tahribatını bir dizi boyutuyla artırmaya devam etmektedir. Sovyetlerin çözülüşü sonrasında ortaya çıkan "yeni sol" akımlar ve sonrasında liberalizmin; emperyalizm ve faşizm ile sosyalizmi eşitleyen "izm" karşıtı düşünsel, kültürel ve yazınsal üretimi bu anlamıyla büyük bir tahribat yaratmıştır. Emperyalist ve kapitalist ülkelerin tüm çelişkilere rağmen yollarına devam edebilmesi bu tahribat ile de açıklanmak zorundadır. Komünistler, emperyalist-kapitalist sistemin geleceği olmadığı ve dünya halklarına seçenek olamayacağı bilinciyle Marksizm-Leninizmin Türkiye'de yeniden açılması; teorik, ideolojik ve siyasal düzeyde mücadelenin yükseltilmesini merkezine alır.

10-Dünyada emperyalist-kapitalist sistemin attığı adımlar ve beraberinde gelişen bölgesel savaşlar bir dizi açıdan dünya savaşı tezlerini doğurmaktadır. Sol harekette de işlenen ve dillendirilen bu tezin ise daha fazla açılması gerekmektedir. Dünya savaşlarının büyük sıkışmalar ve dönüşüm süreçleriyle geliştiği gerçeğiyle birlikte birikim rejimi noktasında da yaşanan önemli gelişmeler ile şekillendiği ifade edilmek durumundadır. Bugün emperyalist-kapitalist sistem içindeki karşıtlık ve kamplaşma sertleşse de, sermayenin ve kapitalist üretim ilişkilerinin dünya savaşı boyutunda sıkıştığını tespit etmek için erkendir. Emperyalistlerin üretim, pazar ve kâr olguları üzerinden de ele alınması gereken savaş olgusu iktisadi, siyasi ve askeri olarak bütünlüklü değerlendirilmek durumundadır. Bugün güç dengelerinin şekillenmesi, enerji kaynakları üzerindeki tahakkümün kim tarafından oluşturulacağı, Rusya ve Çin'in zayıflatılması ve İran'ın kuşatılması noktasında ilerleyen bir süreç bulunmaktadır. Temel üretimin

ve üretimde ve tüketimde kullanılan enerji kaynaklarının değişmesi bu anlamıyla konumlanışları değiştirecek en temel olgu olarak görülmek durumundadır. Çin ile ABD'nin teknoloji alanında karşı karşıya gelişi, Rusya ile ABD'nin savunma sistemleri noktasındaki rekabeti hem bir pazarın tutulması hem de askeri, ekonomik ve siyasi otoritenin tahsis edilmesi açısından ele alınmalıdır.

11- Trump'ın ikinci kez iktidara gelişiyle ABD'nin iç ve dış politikadaki eğilimleri ve yönelimleri yeni bir evreye girmiştir. Silah, enerji ve teknoloji tekellerinin çıkarları, ABD dış politikasının temel belirleyicisi konumundadır. İlk dönemine göre daha saldırgan bir tutum takınan Trump yönetimi sürekli yeni krizler yaratmaya gebedir.

Dünyanın eşit düzeylerde çok kutuplu bir sisteme geçtiğine dair teoriler için henüz çok erken olduğunu, ABD'nin son yıllardaki emperyalist müdahaleleri açıkça göstermektedir. Suriye'nin cihatçı gruplara adeta teslim edilmesi, İsrail'in Gazze'de uzun süredir devam ettirdiği katliama karşı ciddi bir tepkinin gelişmemesi, nükleer güç bahanesiyle İran'a yönelik saldırılar; ABD'nin hâlâ dünyanın başat emperyalist gücü olduğunu göstermektedir. Burjuvazi bu saldırgan politikaları Trump'ın "deliliği" ile açıklamaya çalışsa da, aslında bu tutumun ardında yatan gerçek neden, kâr oranlarının düşmesi ve Çin'in ekonomik olarak ABD'yi zorlamaya başlamasıdır. Bu durum ABD'yi daha saldırgan ve müdahaleci bir pozisyona itmektedir. Soğuk Savaş döneminden kalan "batı demokrasisi", "kurallara dayalı uluslararası düzen" gibi süslü ve ideolojik söylemlerin ise son yıllarda tamamen terk edildiğine tanık oluyoruz. Zaten bu kavramlar ABD ve AB gibi emperyalist güçlerin işgal ve müdahaleler için kullandığı kelime oyunlarıken şimdi tamamen içi boş laflara dönüşmüş durumdadır. Bugün dünya, güce ve zora dayalı emperyalizmin gerçek yüzüyle karşı karşıyadır.

12- Tüm bu tabloda, emperyalizmin güncel olarak en önemlileri Suriye, İran, Ukrayna, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (KDHC) ve Venezuela olmak üzere Ortadoğu, Doğu Avrupa, Doğu ve Güneydoğu Asya ile Latin Amerika gibi dünyanın pek çok bölgesinde çatışmalar yarattığı ve gerilimlerle ilerlediği bilinmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde anti-emperyalist mücadelenin önemli bir yer tutacağı değerlendirilerek emperyalizmin müdahale etmeye çalıştığı ülkelerle dayanışma gösterilmesi, mevcut çatışma ve gerilimlerin küresel ölçekli bir savaşa dönüşme ihtimaline karşılık dikkatli olunması ve tüm ülkelerde bu mücadelenin yükseltilmesini sağlayacak olanakların yaratılması için hazırlanılması gereklidir.

Komünistler, bu tablo karşısında emperyalist-kapitalist sistemin geleceksizliğini vurgulamakta, Marksizm-Leninizmin yeniden açılınmasıyla işçi sınıfı ve halkların kurtuluş mücadelesini büyütmeyi temel görev olarak görmektedir. Anti-emperyalist mücadeleyi başa yazarak sosyalist iktidarın yolunu döşemek biricik diğer görevdir. Ne liberal Avrupa solu ne Latin Amerika'nın özgün-sınırlı deneyimleri ne ÇKP'nin müdahaleleri dünyada bir bütün olarak Sosyalizm mücadelelerini belirleyememekte ve yol açma imkânı bulunmamaktadır. Dünya Komünist hareketi devrimci bir dönüşüm ve iddiayla tarih sahnesine tekrardan çağrılmaktadır.

Türkiye Sermaye Rejiminin Dönüşümü ve Olanaklar

13- Türkiye sermaye düzeni emperyalist-kapitalist sistemden bağımsız ele alınamaz. Türkiye sermaye düzeni emperyalist-kapitalist sistemin ekonomik ve siyasi konumlanışıyla paralel yol almaktadır. 1923 burjuva devrimi, Birinci Dünya Savaşı zeminine ve Ekim Devrimi ile beraber gelişen siyasal atmosfere doğmuştur. Türkiye'nin kapitalist yolu seçmesi ve emperyalizmle ilişkiler başlığı Türkiye'de toplumsal yaşamı, siyasal atmosferi ve konumlanışları etkileyen temel faktörlerden biridir. Bu bağlamda Türkiye kapitalizmini emperyalist-kapitalist sistemden kopuk değerlendirmek geçmiş, bugünü ve yarını okuma noktasında ciddi hatalara sebebiyet verecektir. Türkiye kapitalizmi ABD emperyalizmine bağımlı, AB ile ilişkileri merkezine koyan bir pozisyonda

dururken aynı zamanda bölgesel anlamda kendi hareket alanını da bu faktörler ekseninde genişletmeye çalışmaktadır. Bu saikler arasındaki salınım ise Türkiye'nin dış politikasını şekillendiren ana unsurlardan birisi olmuştur. Bu anlamıyla AKP iktidarının kimi zaman sergilediği "anti-emperyalist" çıkışlar, İsrail karşıtı söylem ve yeri geldiğinde AB ülkeleriyle zıtlaşan görüntüsü yapısal değil, çıkar siyasetinin ürünü olarak değerlendirilmelidir.

14- Bununla birlikte Türkiye kapitalizminin Avrasya seçeneğini dönem dönem gündeme getirmesinin sınırları olduğu bilinmelidir ve Atlantik hattına karşı "kurtuluş" olarak sunulan Avrasyacı seçeneklerin temelinde Türkiye sermaye sınıfının çıkarlarıyla zıtlık barındırmadığı da ifade edilmelidir. Emperyalist-kapitalist sistem güç dengeleri açısından ele alındığında Rusya-Çin-İran hattının özellikle Ortadoğu'da elinin zayıfladığı ifade edilmek durumundadır. Suriye'nin işgali ve çözülüşü, Filistin, Lübnan ve İran'a yönelik müdahaleler ve İsrail'in kazandığı mevziler, Çin ile süren ticaret savaşı, Rusya'nın özellikle Ortadoğu'da gerçekleşen emperyalist işgal ve saldırganlık karşısındaki sessiz pozisyonu Türkiye'de Avrasyacı seçeneği bölge siyaseti açısından olanaksızlaştırmıştır.

15- Türkiye kapitalizmi emperyalist-kapitalist sistemin çelişkileri arasında salınımdadır. Türkiye kapitalizmi ve AKP iktidarı emperyalist-kapitalist sistemin iç dinamiklerinden etkilenmektedir. Bugün NATO'nun genişleme siyaseti üzerinden Ortadoğu'da attığı adımlar, İsrail'in bölgede diğer devletler tarafından tanınan bir devlet haline gelmesi, Rusya'ya yönelik müdahale bağlamında Karadeniz ekseninde süren tartışma ve Kıbrıs üzerinden tartışılan enerji nakil hatları baz alındığında Türkiye, emperyalizmin hamlelerinden doğrudan etkilenen bir düzleme gelmiştir. Bu süreç "BOP eş başkanlığı" söylemi ile AKP iktidarının gelişimine tekabül etmiş ve daha da derinleşmiştir. Bugün Türkiye'nin Rusya, İran ve Çin ile ilişkileri başlığında dahi ambargodan etkilenen bir pozisyonu olduğu görülmek durumundadır. Türkiye sermaye sınıfı böylesi bir denklemde rol üstlenerek emperyalizmin çıkarları doğrultusunda Suriye'nin işgali ve yıkımında doğrudan görev almıştır. AKP iktidarı da şekillenen yeni Ortadoğu tablosunda emperyalizmin ufku ışığında pozisyon alacağını göstermiştir.

16- AKP iktidarı emperyalizmin projesiyle birlikte gelişmiştir. Dünya kapitalizminin 1973 petrol kriziyle birlikte içerisine düştüğü sıkışmayı aşmak için devreye sokulan neo-liberal politikalara entegrasyonu sancılı şekilde gerçekleşen Türkiye'de emperyalizmin ve sermaye sınıfının müesses nizamına gidecek olan yol 12 Eylül Amerikancı faşist darbesiyle hazırlanmıştır. AKP iktidarı ise açılan bu yolun yalnızca takipçisi olmanın ötesine geçerek Türkiye'de rejim değişikliğini de içine alan toplumsal, siyasal ve hukuki boyutları bulunan köklü bir dönüşümü hayata geçirmiştir. Bu silsilenin bir diğer ayağı ise emek rejimindeki dönüşüm olmuştur. Devam eden özelleştirme dalgasının yanı sıra işsizlik kalıcılaşmış; düşük ücretler, güvencesiz ve esnek çalışma modelleri çalışma yaşamına hâkim kılınmıştır. İşçi sınıfının kazanılmış hakları ortadan kaldırılmıştır.

17- Reel sosyalizmin çözülüşü ile emperyalizmin dünyada hegemonyasını artırdığı bir dönemde iktidara gelen AKP, uluslararası siyasette emperyalizmle uyumlu, bölgemizde ise emperyalizmin projeleri ekseninde bir koçbaşı görevi üstlenmektedir. Bu açıdan Yeşil Kuşak ve Büyük Ortadoğu projesiyle uyumlu olarak gelişen AKP iktidarı, iç politikada da yeniden dizayn sürecine dair adımlarını sürdürmüştür. Devlet, sermaye ve kamusal-toplumsal alan olarak kodlanabilecek üç temel noktada dönüşümü hedeflemiştir. Birinci Cumhuriyet'in tasfiyesi, Gülen Cemaati ile birlikte Türkiye tarihi açısından önemli sayılacak operasyonlarla gerçekleştirilmiştir. Ordu, HSYK ve üniversite kadrolarına yerleşilerek, yasa ve yönetmelikler değiştirilerek devletin temel noktalarının tutulması hedeflenmiştir. Sermaye sınıfına ise sınırsız alan açan AKP iktidarı bu başlıkta da temelden bir karşıtlık yaşamamıştır.

18- Geleneksel sermaye diye tariflenen ve AKP karşıtı diye yansıtılmaya çalışılan sermaye gruplarının AKP iktidarı boyunca kârını artırdığı, Başkanlık rejimine karşı çıkmadığı ve bazı nüanslar dışında rejime temelden bir itirazının olmadığı bilinmektedir. Bunun dışında toplumsal alana yönelik müdahale ise Cumhuriyetin değerleriyle hesaplaşan bir siyasal ve ideolojik formasyonla yürütülmüştür. Okulların imam-hatiplere çevrilmesi, kürtaj yasası, toplumun dini referanslara göre şekillendirilmesi girişimi, toplumsal cinsiyet eşitliğini hedef alan söylemler gibi örnekler toplumsal alanın dönüşümünü hedefleyen adımlar olarak görülmelidir. Bu adımların bir diğer boyutu ise mafya-çete-tarikat üçlüsüyle toplumsal alanın kontrol altına alınmaya çalışılmasıdır. Bu da rejimin karakterini açığa çıkartmaktadır. Bu bütünlüklü saldırının kaynağını da emperyalizmin Türkiye’ye ve AKP’ye biçtiği rolün iyi oynanmasının bir sonucu olarak değerlendirmek gerekir. Böylelikle Türkiye’de kapitalizm AKP rejimiyle birlikte yeni evresine geçmiştir. Yeni-Osmanlılık denebilecek bu proje aynı zamanda bir “Lübnanlaştırma” adımı da örmeye çabalamaktadır.

19- Türkiye’de yaşanan yoksullaşma ve ekonomik kriz yalnızca AKP iktidarının siyasal yönelimleri ve yönetememe becerisi ile ele alınamaz. Emperyalist-kapitalist sisteme hem ekonomik hem de siyasi bağımlılık, Türkiye kapitalizminin yaşadığı krizleri daha ağır hale getirmektedir. Bugün yaşadığımız kriz ise temelde kapitalist üretim ilişkilerinin sonucu olarak ortaya çıkan bir sistem krizi olarak değerlendirilmelidir. Bu açıdan sermaye iktidarı nezdinde krizin çözümü noktasında kapitalizmin temel yasaları devreye girmektedir. Enflasyon karşısında ücretlerin erimesi, işçi sınıfının haklarını her geçen gün kaybetmesi, güvencesiz çalışmanın sıradanlaşması ve günbegün gelen zamlar ile krizin faturası emekçilere kesilmeye çalışılmaktadır. Bununla birlikte emperyalizme bağımlılık daha da artırılarak çeşitli anlaşmalar ve sıcak para arayışları devam etmektedir. Krizin aşılması noktasında uygulanan adımların ömrü ise tartışmalıdır. Türkiye sermaye devletinin “devlet kapitalizmi” modeliyle yeni bir yönetime girmesinin ise emperyalizmle ilişkiler bağlamı ve uluslararası sermayeye olan ihtiyacı açısından gerçekliği tam olarak bulunmamaktadır. Bu tercih, Türkiye’nin ekonomik ve siyasi olarak dışa bağımlılık gerçekliği düşünüldüğünde ve yabancı sermaye ve özel sektör ağırlığı göz önünde bulundurulduğunda ciddi krizlere gebe olacaktır.

20- Emperyalistlerden de oldukça övgü alan ve Şimşek programı olarak yansıtılan IMF programı ile sermaye sınıfının yaşanan krizden daha fazla beslenmesinin önü açılmaktadır. Uygulanan “boğaz sıkma” programı ile Türkiye emekçi halkı açlığa ve işsizliğe mahkûm bırakılmış; sosyalist solun ve emek hareketlerinin güçsüzlüğünden kaynaklı sermaye sınıfı kendine geniş bir alan yaratabilmiştir. Bu anlamıyla Şimşek programı dönemsel bir ekonomi politikası olmanın ötesinde emek rejimindeki dönüşümün kalıcılığını hedeflemektedir. Bu ülkemiz emekçilerinin püskürtmesi gereken bir saldırdır.

21- AKP iktidarının Cumhuriyetin tasfiyesi düzleminde attığı adımlar toplumsal tepkiler yaratmış ve AKP’nin yönetim krizini ortaya koymuştur. AKP’nin iktidara geldiği günden bugüne özellikle Cumhuriyetçi kesimlerde biriken tepkiler, işçi sınıfının mücadele pratikleri, gençliğin piyasacılığa, gericiliğe karşı tutumu, kadınların gerici fetvalara karşı tepkileri, liseli gençliğin şifre skandalına karşı başlattığı eylemler temelinde bu rejimsel dönüşümün toplumsal ve siyasal çıktıları olarak ele alınmak durumundadır. Haziran Direnişi bu duruma verilen en büyük yanıt olarak görülmelidir. AKP iktidarının önemli bir evresinde yaşanan bu gelişmeler Türkiye’de AKP’nin toplumun geniş kesimlerini kapsayabilen bir iktidar olmadığı gerçekliğini açığa çıkartmıştır. Devamında ise AKP’nin karşı hamleleri hız kesmeden ve hatta dozunu artırarak sürmüştür. Suroç katliamı ile başlayan, 10 Ekim Ankara Gar katliamı ile devam eden ve topluma korku salmayı, devrimcileri sindirmeyi amaçlayan bombalı katliamlar süreci ile AKP iktidarı

kendisine karşı gelişen tepkileri soğurmanın yöntemini geliştirmiş ve zor aygıtını devreye sokmuştur. 15 Temmuz'da gerçekleşen darbe girişimi sonrasında ise AKP-Gülen Cemaati arasındaki ittifakın kopması OHAL sürecine zemin sunmuş ve işçi sınıfı başta olmak üzere tüm toplumsal kesimler bu süreç içerisinde sindirilmeye çalışılmıştır.

22- Başkanlık referandumuyla birlikte yeni bir evreye geçen AKP iktidarı, meclisin zaten sınırlı olan etkisini zayıflatmış ve sermaye sınıfının çıkarları ile emperyalizmin politikaları doğrultusunda atılacak adımları hızlandıran yeni bir mekanizmaya geçiş yapmıştır. Tüm bunlara rağmen AKP iktidarının ve Türkiye sermaye düzeninin toplumun geniş kesimlerini, emekçileri, kadınları ve gençleri ideolojik ve siyasal bir gelecek projesine örgütleyebildiğini söylemek mümkün değildir. AKP iktidarının kriz dinamikleri bu açıdan devam ederken düzen muhalefeti bu birikmiş enerjiyi kendi hanesine yazma noktasında adımlar atmaktadır.

23- 2025 yılına gelindiğinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alındığı 19 Mart ile başlayan ve neredeyse 1 Mayıs'a kadar devam eden eylemlilik süreci de Türkiye'de sermaye düzeninin sıkışma noktalarını ve AKP iktidarının kriz başlıklarını açığa çıkartmış durumdadır. Seçme ve seçilme hakkının gaspı anlamına gelen bu adımın altında ise AKP açısından muhalefet adayının yıpratılma ihtiyacı da bulunmaktadır. Atılan bu adım karşısında üniversiteleri, liseleri, kent meydanlarını, işyerlerini, sosyal medyayı kapsayan genişlikte açığa çıkan halk hareketlenmesinin ise yıllardır düzenin ve iktidarın toplumda biriktirdiği tepkilerle birlikte oluştuğu ifade edilmek durumundadır. Geleceksizlik, yoksullaşma, gericilik, yargının iktidar aparatına dönüşmesi, AKP'nin dış politikada attığı adımlar gibi birçok etkenden beslenen bu dinamik süreç Haziran Direnişi sonrasında Türkiye çapında gerçekleşen en kitlesel eylemsellik dalgasını yaratmıştır. "Hükümet istifa" vurgusunun merkezinde durduğu ve AKP iktidarının karşısında pozisyon alan bu hareketlenme ise bir dizi ideolojik ve siyasal hattı kendi içerisinde barındırmıştır. Heterojen olan ve iktidarın hukuksuzlukları karşısında duruşu ifade eden bu hareketlilik CHP'nin İmamoğlu'nun serbest bırakılması ve ön seçimle Cumhurbaşkanı adayının belirlenmesine yönelik yaptığı girdiyle CHP'nin etkisinde tutulabilmiş ve kitlesel mitinglerle toplumun tepkisi ifade edilmeye çalışılmıştır. Tutuklamalar, ev baskınları ve polis şiddetiyle bastırılmaya çalışılsa da özellikle gençlikte biriken tepki kimi noktalarda daha önce görülmemiş kitlesellikte yürüyüş ve eylemliliklere ulaşmıştır. 19 Mart'la başlayan süreç, Türkiye'de AKP iktidarının toplumun geniş kesimleri üzerinde kurmaya çalıştığı tahakkümün büyük kırılma anlarında etkisiz kaldığını göstermektedir. AKP'nin üniversiteli ve liseli gençlik üzerindeki ideolojik ve siyasal etkisinin zayıflığı ise ayrıca not edilmesi gereken bir konudur.

24- Türkiye'de sermaye düzeninin ve AKP iktidarının yarattığı dönüşüm toplumsal açıdan ciddi tepkiler biriktirse de bu tepkilerin düzen karşıtı bir seçenekte biriktirilmesi ve örgütlenmesi ciddi zayıflıklar taşımaktadır. Bu sorun Türkiye'de sosyalist hareketin örgütlenme, güç biriktirme, siyasal ve ideolojik mücadele ve strateji sorunlarıyla ilgili olduğu kadar aynı zamanda düzen muhalefetine kapsama siyasetinin de bir sonucu olarak görülmelidir. Siyasal mücadelenin AKP karşıtı bir eksene hapsedilmesi ve dönemsel olarak seçim eksenine sıkıştırılması ile birlikte Türkiye'de var olan ve gelişebilecek düzen karşıtı güç, düzen muhalefetine etkisine bırakılmıştır. Bu olgu, aynı zamanda sınıf siyaseti ve sınıf mücadelesinin terk edilmesi, tarihsel mücadele ile güncel mücadele arasındaki bağın kurulamaması ve iktidar perspektifinden yoksunlukla birlikte bütünlüklü değerlendirilmek durumundadır. Düzen muhalefetine bugün toplumun geleceğine yönelik gerçekçi bir çözüm önerisi oluşturmaması, programatik olarak AKP iktidarının politikalarından farklılaşamama gerçekliği ve özünde kapitalizm penceresinden bakan yaklaşımı "kapsayıcı" özelliğinin sahteliğine işaret etmektedir. Bu durum, sosyalist hareket açısından yeni

bir değerlendirme yapılarak önemli dersler çıkarılmaya gebe bir başlıktır. Emek mücadelesinin bıraktığı boşluğa yerleşmeye çalışan düzen muhalefetine bu imtiyazın önü kapatılmalıdır.

25- Sermaye düzeninin bölgesel gelişmelere entegrasyon arayışı çözüm sürecini ve anayasa tartışmalarını beraberinde getirmiştir. Sermaye düzeninin ideolojik, siyasi ve ekonomik krizi emperyalist-kapitalist sistemden bağımsız ele alınamaz. Türkiye'nin krizini yalnızca iktidar ya da rejim eksenine oturtmak hatalı olduğu gibi bu değerlendirmeler aynı zamanda düzen içi siyasete de kapı aralamaktadır. Türkiye kapitalizmi ve AKP, yıllardır açığa çıkan krizleri öteleyebilmiş fakat ortadan kaldıramamıştır. Bugün düzen siyasetinin pozisyonu ve bölgesel gelişmeler ele alındığında ise sermaye düzeni açısından yeni bir "konsensüs" arayışı gündeme gelmiştir. Bu süreç aynı zamanda dış politikada ve Ortadoğu'da şekillenen yeni tabloya da entegrasyon anlamına gelmektedir. Özellikle son bir yılda İsrail'in Ortadoğu'ya yönelik müdahalesi ve HTŞ eliyle Suriye'nin işgal edilmesi Türkiye sermaye devleti ve AKP iktidarı açısından da yeni duruma uygun bir politik konumlanışı beraberinde getirmiştir. Askeri, ekonomik, siyasi bağlamlarıyla bir bütünlük taşıyan bu süreç özünde Ortadoğu'da Türkiye sermaye devletinin kazanmak istediği yeni mevzilere içkindir. Özellikle Suriye'ye yönelik emperyalist müdahalenin öncesinde Türkiye siyasetinde doğrudan iktidar eliyle açılan "çözüm süreci" tartışmaları da yeni süreç entegrasyonun çıktısı olarak değerlendirilmelidir.

26- Bugün Türkiye sermaye devleti hem Ortadoğu'da hakimiyetini artırmak hem de bu bağlamda Kürt siyasi hareketi ile "ortaklaşmayı" hedeflemektedir. İç siyasete doğrudan etkisi olan bu süreç muhalefet cephesini zayıflatmayı hedeflediği gibi, AKP iktidarına ve Recep Tayyip Erdoğan'a da can simidi olma özelliği taşımaktadır. Tüm bu sürecin ise yalnızca AKP iktidarının çıkarları ya da Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığı tartışmalarıyla açıklanması hatalı olacaktır. Bir bütün olarak emperyalizmin ve sermayenin yönelimiyle birlikte gelişmekte olan bu süreç özünde Türkiye sermaye devletinin ihtiyaçlarıyla olumlu bir içerik taşımaktadır. Yeni-Osmanlıcılık olarak tanımlanabilecek bu yönelim, yayılmacı ve hamasi bir özellik taşımaktadır. HTŞ ve SMO eliyle Suriye'nin yıkımına ortak olan AKP iktidarı, doğrudan emperyalizmin Büyük Ortadoğu Projesi ekseninde pozisyon almaktadır. "Çözüm süreci" tartışmaları ile birlikte gündeme gelen Yeni Anayasa başlığı ise tüm bu ideolojik ve politik yönelimin meşrulaştırıldığı, düzenin krizlerini ötelemek amacıyla adımlarını hızlandırdığı ve AKP iktidarının kendi önünü açmayı hedeflediği bir içerik taşıyacaktır. Sermayeye, emperyalizme ve gericiliğe hizmet edecek olan bu adımın bir diğer boyutu ise sömürünün katmerleşmesi ve yoksullaşmanın derinleşerek devam etmesi olacaktır.

27- AKP'nin dış politikada attığı adımları ele alırken emperyalist-kapitalist sistemin durumu ve yönelimleri önemli bir başlık olarak başa yazılmalıdır. Emperyalizmle ilişkiler ekseninde bir kriz başlığı olarak şekillenen Ortadoğu'da Kürt siyasi hareketinin tuttuğu pozisyon bugün Suriye'nin çözülmesi, "çözüm süreci" kapsamında PKK'nin feshi ve silah bırakması, HTŞ ve PYD'nin Suriye'nin inşası noktasında izlediği politikalar, Kürt siyasi hareketinin Yeni Anayasa tartışmalarındaki tutumu ele alındığında yeni bir evreye girmiş bulunmaktadır. ABD emperyalizmi Ortadoğu'da bir dizi güçle hareket ettiği gibi Kürt siyasi hareketiyle de hareket etmekte ve Rojava-Kobane hattında askeri üslerini konuşlandırmaktadır. Türkiye sermaye devleti açısından "güvenlikçi politikalar" ekseninde tarflenen bu süreç ise Suriye ile diplomatik ilişkiler ve sığınmacılar konusunda çıkmaz oluşturmaktaydı. Türkiye'de de Kürt sorununun "çözümüne" dair geçmişte atılan adımlar bu sorunun bölgesel bir boyutta ele alınması gerçekliği ile karşılaşmış ve sınıra dayanmıştı.

28- Bugün gelinen noktada ise gerek Ortadoğu ekseninde gerek Türkiye siyasetinde ortaklaşma noktasında ilerleyen bir sürecin içerisinde olduğumuz görülmelidir. Bu, sürecin amacına

ulaşacağı anlamına gelmemektedir. Bir dizi belirleyen ve etkenin olduğu bu süreç, geçmişe oranla emperyalizmin, Türkiye sermaye devletinin ve Kürt siyasi hareketinin “ortaklaşmasının” olanaklarının arttığı bir tabloyu karşımıza çıkartmış durumdadır. Bu bağlamda bakıldığında Ortadoğu’da şekillenen yeni tabloya Kürt siyasi hareketinin entegre olmaya çalıştığı ve bunu sermaye devletinin temsilcisi AKP iktidarıyla kurguladığı ifade edilmek durumundadır. AKP’nin bölgeye yönelik politikalarını ve Kürt siyasi hareketi ile kurduğu ilişkiyi açıklarken bu durumun AKP’nin zayıflığından kaynaklandığı dile getiren tezler ise gerçekliği tam olarak ifade etmemektedir. AKP iktidarının toplumsal bir tepkiyle karşı karşıya kalması ve yaşadığı yönetim krizi, düzen muhalefetine yerel seçimlerde elde ettiği başarı gibi olgulara yaslanılarak yapılacak değerlendirmelerin sermaye devleti ve emperyalizm gerçekliğini örtmesine izin verilmemelidir.

29- Bugün gelinen noktada Kürt sorunu, bölgesel bir düzeyde ele alınmak durumundadır. Türkiye’de “haklar mücadelesinin” ötesine geçen Kürt sorunu, bir dizi dinamik ve etken ele alınarak değerlendirilmelidir. Türkiye sermaye düzeninin Kürt sorunu noktasında gerçek bir çözüm ortaya koyamayışı bu iç içe geçmiş durumdan ve Kürt sorununun emek eksenli bir sorun olmasından kaynaklanmaktadır. Bugün Kürt siyasi hareketi siyasi bir güç olmasından kaynaklı düzen siyasetinde yer tutan bir pozisyonudur. Bu pozisyon düzen karşıtı bir düzlemde öte, düzen içi çözüm ekseninde somutlanmaktadır. Gerek geçmişte AKP iktidarıyla açılan “çözüm süreci” gerek bir süredir düzen muhalefeti ile kurulan ilişki, gerek de bugün PKK’nin feshine kadar uzanan “çözüm süreci” ele alındığında Kürt siyasi hareketinin pragmatist bir politika izlediği rahatlıkla ifade edilebilir. Başkanlık rejiminin şekillenmesi ve oturması noktasında da Kürt siyasi hareketi “vesayet rejiminin tasfiyesi” diyerek 1. Cumhuriyetin tasfiye sürecindeki pozisyonunu ortaya koymuştur. Bu açıdan Kürt siyasi hareketinin tutumu ve pozisyonu ile Kürt halkının sorunlarının ayrıştırılması gerekmektedir.

30- Bugün de Kürt siyasi hareketinin Marksizme ve sosyalizme yönelttiği elle tutulamayacak eleştiriler göz önünde bulundurulduğunda, düzene entegrasyonun ve liberalizmin yansımaları açığa çıkmaktadır. Komünistler, bir politik özne olarak Kürt siyasi hareketini değerlendirirken programatik hattan aldıkları tutum ile yaklaşım geliştirmektedir. Bu zeminden ele alındığında ise Kürt siyasi hareketinin ideolojik ve politik hattının kapitalist sistemin ufkunu aşan bir düzlemde olmadığı görülmek durumundadır. Bu açıdan Komünistler, Kürt siyasi hareketi ile arasına ideolojik ve politik başlıklar zemininden mesafe tayin eder. Kürt halkının sorunlarına dair sınıf mücadelesinin gereklilikleri ekseninde yaklaşım geliştirir ve mücadele yürütür. Kimlik siyasetine karşı sınıf siyaseti ekseninin emekçilerin birliğini ve örgütlenmesini sağlayacak temel unsur olduğunun altı çizilmelidir. Kürt ve Türk emekçilerinin eşit kurucu unsur olacağı Sosyalist Cumhuriyet haricinde Kürt sorununun herhangi bir çözümü mümkün değildir.

31- Kürt siyasi hareketinin önümüzdeki dönem siyasal alandaki uğrak noktalarda alacağı pozisyonun Türkiye siyaseti açısından önem taşıyacağı bilinmelidir. Yeni Anayasa başlığı başta olmak üzere, komünistler AKP iktidarının, sermaye düzeninin ve emperyalizmin adımlarının meşrulaştırılmasına tekabül edecek siyasal süreçlerin parçası olamaz. Komünistler, topluma “demokratikleşme” adımları olarak lanse edilecek düzen projelerinin karşısında yer alacak ve düzen karşıtı siyasal bir tutumu inşa edecektir. Kürt siyasi hareketinin düzene entegrasyonu denilebilecek içinden geçtiğimiz sürecin bir diğer özelliği ise sosyalizme yönelik “yeni” tanımlamalar üzerinden yaratılmaya çalışılan ideolojik tahribattır. Bu bağlamda sosyalizm mücadelesini hedef alan her girişimin karşısında Komünistler teorik, ideolojik ve siyasal alanda tahkimat yapmak durumundadır.

32- Komünistler, sermaye düzeninin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenecek olan Yeni Anayasa tartışmalarına “demokratikleşme”, “siyasete katılım” saikleriyle yaklaşmayacak, bu sürecin

karşısında ideolojik ve siyasal tutum alacak ve programatik hattını öne çıkaracaktır. “Saray çetesi”ne, “Tek adam rejimine” karşı mücadele gerekçesiyle düzen muhalefetine eklenmesi sonucunda sosyalist solun zemininin yıpratılması artık son evresine ulaşmıştır. Yıllarca AKP karşıtı toplumsal güçlere dönük bir “şantaj” olarak kullanılan bu tezler bir anda rafa kalkmış ve “demokratikleşme”, “silahların susması”, “barış” gibi siyasal çerçevelerle adımlar atılmaya başlanmıştır. Özellikle 2023 Seçimlerinde “Kılıçdaroğlu”culuk rüzgârının sonuçları görülmüştür. Sınıf eksenli, devrimci bir siyasal çıkış gerekmektedir.

Türkiye sosyalist hareketinde programatik olarak birbirinden çok farklı birçok geleneğin son yıllarda güncel siyasal gelişmelerdeki pozisyonları gereği aynışması yaşanmaktadır. Bu aynışma adlı adınca “reformizm” zemininde gerçekleşmiştir. Reel politika adına yürütülen bu reformizmin karşısında gözüke de siyasal mücadeleleri geriye çeken ve toplumsal dinamikler içerisinde bir tür biçimsel radikalizmle yol almaya çalışanlar da doğası gereği aynı zemine girmiştir. Diğer tarafta “Ulusalci” solun doğrudan düzen siyasetine eklenildiği ve Türkiye’de arayışta olan Cumhuriyetçi toplumsal dinamikleri başka parametrelerle soğurduğu görülmektedir. Sosyalist solun, bağımsız bir odak haline gelme ihtiyacı ekmek kadar su kadar ihtiyaç haline gelmiştir.

33- Son 10 yıllık süreçte AKP rejimi ciddi bir yol almış durumdadır. AKP rejimine dönük biriken tepkilerin sermaye düzenine karşı toplumsal bir çıkışın zeminini oluşturması gerekirken bizzat sosyalist solun önemli bölmelerinin eliyle düzen muhalefetine teslim edilmiştir. “AKP gidiyor” tezlerinin ve psikolojisinin baskın olduğu bu değerlendirmelerdeki “körlük” artık emekçilerde, gençlerde, kadınlarda örgütlü mücadele vermeyi önemsizleştirmiştir. Önümüzdeki dönem Türkiye sosyalist hareketinin, siyasal olarak devrimcileşen bir mücadele hattını örmesi gerekmektedir.

Devrimci siyasal bir çıkış için, biçimsel bir radikalizmle değil, düzen siyasetinden tam anlamıyla kopuşla mümkündür. Düzen muhalefetine kulvarında durup yeni bir hat belirginleştirilemez. “Sandık siyaseti” bir yanında dururken diğer yanında toplumsal-siyasal alanda örgütlenmemiş bir “sokak radikalizmi” görüntüsü sosyalist hareketin ciddiyetini ve önemini geriye çekmektedir. Devrimci bir siyasal çıkışın en güçlü zeminini “yeni bir toplumsal düzene” geçişin daha fazla tartışıldığı ölçüde geliştirecektir. Bu noktayı önemsizleştiren, geriye çeken tüm yaklaşımlara sahip özneler ilkesizleşme ve pragmatizmle daha fazla yüz yüze kalacaklardır.

Türkiye sosyalist hareketinin örgütlü mücadele bilinci ve kültürüne dönük saldırı ise başka bir boyuta geçmiştir. Komünist kimlik, kültür ve tarzın mutlak suretle liberalizmin ideolojik müdahaleleri ve reformizmin adımları karşısında güçlendirilmelidir. Küçük burjuva siyaset tarzı toplumsal olarak inandırıcılığını da yitirmeye ve daha fazla bu yanlarının görünür olmasını getirmiştir. Sosyalist devrim programında samimi kesimler ise bir orta-sınıf duyarlılığına sıkışmış, emekçi karakterli bir tarza geçememiştir. Devrimci bir siyaset tarzı yenilenerek, güncellenerek ortaya koyulmak zorundadır.

Sosyalist devrimci programatik hattın ve ilkelerinin yeniden üretilmesi gerekmektedir. Sınıfa ve sınıfın tarihsel önemine dönük ideolojik müdahalelerle orta sınıf siyaseti baskın kılınmıştır. Sınıf siyaseti ve devrimci içeriğiyle sınıf kimliği somutlanması gereken ilk adımdır. Komünist hareketin dünya tarihinde sosyal demokrasi ve radikal demokrasi gibi akımların sosyalist solun geçmişine, birikimine yaslanarak güçlendirilmeye çalışıldığı bir dönemde “programatik zemin” daha fazla öne çıkartılmak zorundadır. Komünistlerin bugün yaşamsal görevlerinden birisi de işçi sınıfı sosyalizminin politik hareketini ve ideolojik eksenini yeniden ortaya koymasındır.

Sınıfa Karşı Sınıf

34- Ekonomik kriz, işçi sınıfını bir bütün olarak etkilemeye devam etmektedir. 2018 sonrası derinleşen ekonomik kriz, Türkiye kapitalizminin yapısal çelişkilerinin bir ürünü olarak, işçi sınıfının tüm bölmelerini doğrudan ve dolaysız biçimde etkilemiştir. Artan enflasyon, döviz krizi, büyüyen dış borç, ücretlerin reel olarak erimesi ve temel tüketim maddelerine ulaşmanın güçleşmesi, geniş emekçi kesimler açısından yoksulluğu kalıcı hale getirmiştir. İktidarın kriz karşısındaki temel politikası, sınıfsal gerçekliği gizlemeye dönük bir illüzyon yaratmaktır. Asgari ücret bugün yoksulluk sınırının dörtte birine gerilemiş; milyonlarca emekçi açlık sınırında gelire mahkûm edilmiştir. Bu durum yalnızca düşük ücretlileri değil, ortalama ücretli emekçileri de kapsamış; ücret dağılımı dipte yoğunlaşmıştır.

35- Kriz, işçi sınıfının yalnızca belli bir kesimini değil, tüm bölmelerini etkilemiştir:

Sanayi işçileri, üretimde daralma ve otomasyon baskısı altında işsizlik riskiyle karşı karşıya kalmış, örgütlenme girişimleri daha fazla baskılanmıştır. İş yükü artarken ücretler sabit kalmış, üretim baskısı şiddetlenmiştir.

Hizmet sektörü çalışanları, özellikle perakende, lojistik ve turizm alanlarında güvencesiz, esnek ve düşük ücretli çalışmanın yaygınlaştığı koşullarda sömürünün derinleştiği bir emek rejimine mahkûm edilmiştir. İşten çıkarmalar, mobbing ve uzun çalışma saatleri bu alanlarda kronikleşmiştir.

Tarım emekçileri, girdi maliyetlerinin artması ve devlet desteğinin yetersizliği nedeniyle gelir kaybı yaşamış, mevsimlik işçiler açısından ise temel insani koşullar dahi sağlanamaz hale gelmiştir.

Kadın işçiler, krizle birlikte ilk gözden çıkarılan kesim olmuş; kayıt dışı, güvencesiz ve esnek çalışma oranları artmış, ev içi görünmeyen emek ve bakım emeği artmış, doğum izni gibi haklar kadının işgücünden dışlanma eğilimlerini derinleşmiştir.

Genç işçiler, mezuniyet sonrası işsizlik, düşük ücretli ve niteliksiz işlere razı olma gibi sorunlarla karşı karşıya kalmış; genç işsizlik yapısal bir nitelik kazanmış; toplumsal gelecek perspektifi belirsizleşmiştir. Genç işçiler geleceksizliğe, umutsuzluğa sevk edilmiştir.

Göçmen emekçiler, hem yasal korumadan yoksun oluşları hem de ırkçı söylemlerin hedefi olmaları nedeniyle en ağır sömürü koşullarında çalıştırılmaktadır. Kriz, bu kesimin hem toplumsal hem ekonomik dışlanmasını daha da keskinleştirmiştir.

Emekliler, üretken yaşamlarının ardından insanca bir yaşam talep ettikleri dönemde açlık sınırının altında maaşlarla geçinmek zorunda bırakılmışlardır. Sağlık, barınma ve gıda gibi temel ihtiyaçlara ulaşmak, alım gücünün giderek azalması nedeniyle büyük ölçüde zorlaşmıştır.

İşsizler, işsizlik sigortasının kısıtlılığı ve geçici kamu desteklerinin sınırlılığı nedeniyle tamamen yoksulluğa itilmiş, emek gücünü yeniden üretme olanağını dahi kaybetmeye başlamıştır.

Çocuk işçiler, gerek eğitim sistemine yönelik piyasacı ve gerici müdahale, gerek de artan yoksullaşma Türkiye’de çocuk işçiliği artırmıştır. Bugün ise çocuk işçiliğe yasal kılıf bulunması noktasında devreye sokulan MESEM gibi projeler sermaye sınıfı açısından büyük bir gelir kaynağına dönüşmüş durumdadır.

36- İşçi sınıfının bu çok katmanlı yapısı, krizin farklı biçimlerde deneyimlenmesine neden olmakla birlikte, temel ortaklık yoksullaşma, güvencesizlik ve sömürüdeki artıştır. Sermaye sınıfı, kriz koşullarını bir fırsata çevirmiş; emek üzerindeki tahakkümünü artırırken, devlet politikaları eliyle işçi sınıfının tüm kesimlerini daha kırılgan hale getirmiştir. Bu nedenle kriz, sınıfın parçalı

yapısına rağmen ortak bir zemin yaratmaktadır. Ekonomik kriz; yalnızca bir yıkım değil, aynı zamanda sınıfın birleşik mücadelesi için maddi bir temel, devrimci siyasal müdahale için ise tarihsel bir olanaktır. Sorun yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasal bir sorundur; çözüm de örgütlü, sınıf merkezli ve siyasal bir mücadeleden geçmektedir.

37- Krize karşı işçi sınıfının dolaylı tepkileri gelişmektedir. Kapitalist kriz, işçi sınıfının nesnel konumunu daha da ağırlaştırırken, tepkilerinin doğrudan, bütünlüklü ve merkezi biçimlerde ortaya çıkmasını ise zorlaştırmaktadır. Bugün, hem burjuva muhalefet hem de sosyalist solun önemli bir bölümü, krizin kendiliğinden bir sınıf tepkisi yaratacağı beklentisiyle hareket etmektedir. Ancak bu yaklaşım, sınıf mücadelesinin tarihsel ve güncel gerçekliklerini gözetmeyen indirgemeci bir bakışı yansıtmaktadır. İşçi sınıfı, kriz karşısındaki tepkisini esasen dolaylı, parçalı ve çoğu kez bireysel ya da dağınık kolektif biçimlerde ortaya koymaktadır. Bu tepkiler sınıfın ekonomik talepleri üzerine yoğunlaşırken (ücret artışı, iş güvenliği, fazla mesai baskısı, sosyal hakların gaspı), kimi zaman bu arayışlar sendikal düzleme taşınmaktadır. Ancak bu eylemler çoğunlukla belirli işyerleriyle, sektörlerle ve hatta kimi zaman sadece bireysel girişimlerle sınırlı kalmakta, yaygın, bütünlüklü bir sınıf hareketine evrilememektedir.

Bu tablonun temel nedeni, işçi sınıfının kolektif mücadele kapasitesinin uzun yıllar boyunca sistematik biçimde tahrip edilmesi olarak tarif etmek mümkün. Sendikal hareketin bürokratikleşmesi, sermaye-devlet işbirliğiyle sınıf örgütlerinin içinin boşaltılması, örgütsüzlüğün olağanlaştırılması ve sosyalist hattın etkisizleştirilmesi, işçi sınıfının reflekslerini zayıflatmıştır. Bugün sınıfın kendiliğinden tepkileri, örgütlü mücadele zemininden ve siyasal öncülüğünden yoksun kaldığı için lokal düzeyde kalmakta, yaygınlaşmamakta ve burjuva sınırların ötesine taşınmamaktadır.

38- Burjuva muhalefet ise bu boşluğu istismar ederek sınıfın siyasal yönelimlerini manipüle etmektedir. Kriz karşısında büyüyen hoşnutsuzluğu seçimlere tahvil etme stratejisi, sınıfsal bir arayışı sandığa sıkıştırmakta ve gerçek mücadele olanaklarını törpülemektedir. Özellikle seçim süreçlerinde düzen muhalefetine kimi bölmelerinde iktidara muhalif bir karşı karşıya geliş eğilimi gözlemlense de, iktidar karşıtı tepki ve çıkışlar özünde düzen içi bir yönelimi işaret etmektedir. Tepkinin sınıfsal içeriği, örgütsüzlük nedeniyle, burjuva seçeneklere yönelmek durumundadır.

Bununla birlikte, krizin kalıcılaşması ve emekçilerin yaşam koşullarının her geçen gün daha da kötüleşmesi, yeni arayışların önünü açmaktadır. Zamlar, enflasyon, gelir kaybı ve geleceksizlik, sınıf içinde huzursuzluğu büyütme; kimi zaman sendikal örgütlenme, kimi zaman iş bırakma ya da direniş biçimlerinde kendini göstermektedir. Bugün militan örnekler sayıca sınırlı olsa da, bu örneklerin varlığı, sınıfın potansiyel hareket kapasitesini gözler önüne sermektedir.

39- Komünistler, işçi sınıfının dolaylı ve dağınık tepkilerinin kendiliğinden bir sınıf hareketine dönüşeceğini tespit etmekten uzaktır. Bu dönüşüm ancak siyasal mücadele hattının güçlendirilmesiyle, öncü örgütlenmelerin yaygınlaştırılmasıyla ve sınıfın çeşitli kesimleri arasındaki bağların bilinçli bir biçimde örülmesiyle mümkündür. İşyerleriyle sınırlı kalan arayışların yaygınlaştırılması, dayanışma ağlarının kurulması, sendikal ve siyasal örgütlenmenin birbirini tamamlayacak şekilde inşa edilmesi, bu sürecin kritik unsurlarıdır.

Bu bağlamda, krizin doğrudan değil ama dolaylı olarak sınıfın siyasal hareketlenmesi için olanaklar sunduğu görülmelidir. Bu olanakların örgütlü mücadeleyle birleşmediği her koşulda ise, ya pasif tepkiye ya da sistem içi çözüm arayışlarına dönüşeceği unutulmamalıdır. Krize karşı verilecek mücadele, ancak sınıfın kendi tarihsel öznesi olarak yeniden inşa edilmesiyle gerçek anlamda bir toplumsal kuvvete dönüşebilir.

40- Ekonomik krizin sürmesi, işçi sınıfının geleneksel kesimleri açısından yalnızca mevcut yoksulluk ve güvencesizliğin kalıcılaşması anlamına gelmemekte; aynı zamanda, geçmişten gelen tüm görece kazanım ve ayrıcalıkların tasfiye sürecini hızlandırmaktadır. Özellikle sanayi proletaryası içerisinde görece örgütlü ve deneyimli kuşakların sahip olduğu haklar, sermaye saldırısı karşısında birer birer tasfiye edilmektedir.

Kıdem tazminatının kaldırılması yönündeki ısrarlı gündem, fazla mesainin olağanlaştırılması, toplu sözleşme süreçlerinin fiilen geçersizleştirilmesi ve sendikal hakların yasal olarak budanması, bu tasfiye sürecinin temel başlıklarıdır. Geleneksel işçi kesimleri açısından bu sürecin yakın vadede tersine çevrilmesini mümkün kılacak herhangi bir yapısal olanak bulunmamaktadır. Aksine, kriz sürdükçe bu kesimler daha da güvencesizleşecek; bir dönem sahip oldukları görece maddi güvence ve örgütlü dayanışma olanaklarını yitireceklerdir.

41- Öte yandan, özellikle kent merkezlerinde hızla büyüyen hizmet sektöründe yer alan nitelikli emek gücü, uzun süredir yaşadığı işçileşme sürecini artık geriye çeviremez biçimde deneyimlemektedir. Bankacılık, bilişim, sağlık, eğitim, iletişim gibi alanlarda çalışan nitelikli işçiler, özünde emeğini ücret karşılığında satan, çalışma koşulları ve yaşam tarzı açısından sanayi işçileriyle benzeşen bir sınıf konumuna yerleşmektedir. Bu kesimlerdeki ücretler reel olarak düşerken, iş yükü artmakta, güvencesizlik yaygınlaşmakta ve sendikal temsiliyet yok denecek düzeyde kalmaktadır.

Sermaye, hem sanayi üretiminde hem de hizmet sektöründe azgın sömürü yoluyla kârlarını olağanüstü düzeyde artırırken, ortalama ücret düzeyi giderek asgari ücretin etrafında toplanmakta; böylece sınıf içi farklılıklar bulanıklaşmakta ve sınıfın alt katmanları ile orta katmanları arasında bir tür benzeşme ortaya çıkmaktadır. Bu süreç, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda ideolojik ve siyasal sonuçlar da üretmektedir: “Orta sınıf” olarak tanımlanan kesimler artık açık biçimde emekçi karakter kazanmakta; bu da toplumsal huzursuzluğu ve sınıf içinde politikleşme eğilimini ve olanaklarını beslemektedir.

42- Krizin etkileri uzadıkça, rejimin sınıfsal karakteri daha da görünür hale gelmekte; burjuvazinin en tepedeki azgın ve ayrıcalıklı fraksiyonu ile geniş emekçi yığınlar arasındaki uçurum derinleşmektedir. Bu çelişki, hem geleneksel işçi kesimlerinde hem de yeni işçileşen katmanlarda rejime yönelik tepkilerin süreklileşmesine neden olmakta; ancak bu tepkiler henüz örgütlü ve bütünlüklü bir mücadeleye dönüşmemektedir.

Bu noktada, sınıfın farklı katmanları arasında yakın temas olanaklarının yaratılması ve ortak mücadele zeminlerinin örülmesi tarihsel bir zorunluluk haline gelmiştir. Geleneksel işçi sınıfı ile nitelikli hizmet emekçileri arasındaki maddi koşulların benzeşmesi, geçmişte var olan görece farklılıkları aşındırmakta ve ortak sınıfsal zemini daha da belirginleştirmektedir. Bu durum, öncü örgütlenmeler açısından önemli bir fırsattır: Farklı sektörlerden, farklı sosyolojik profillerden gelen işçilerin aynı sınıfsal eksende buluşturulması, gelecekteki birleşik sınıf hareketinin altyapısını oluşturacaktır.

Kriz süreci yalnızca yıkım değil, aynı zamanda sınıfsal ortaklaşma olanaklarını da yaratmaktadır. Bu olanakların sosyalist sol açısından değerlendirilebilmesi, kendiliğinden çıkışlar beklenerek değil siyasal müdahalelerde mümkündür. Geleneksel işçi kesimleri ile yeni katmanlar arasındaki mesafenin kapanması, ortak sınıf bilincinin ve birleşik mücadele pratiğinin inşasına dayalıdır.

43- Türkiye’de sermaye sınıfının son yirmi yılda geçirdiği dönüşüme rağmen, işçi sınıfının toplumsal işbölümündeki konumu ve sektörel dağılımında köklü bir değişim yaşanmamıştır. Tarımdan çözülme süreci büyük ölçüde tamamlanırken, bu boşluk emek yoğun, düşük ücretli ve

güvencesiz hizmet sektörü istihdamıyla ikame edilmiştir. Sanayi işkolundaki istihdam, özellikle imalat sektöründe, göreceli ağırlığını korumuş; tarım dışı işgücünün yaklaşık üçte biri hâlâ imalat sanayinde çalışmaktadır. Madencilik ve enerji gibi alanlarda kısmî gerilemeler yaşansa da, imalat sektöründeki mutlak işçi sayısı artmaya devam etmiş, eğitim düzeyi yükselmiş, buna karşın reel ücretler düşmüştür.

Hizmet sektörünün istihdamdaki payı %50'yi aşarak kalıcı bir ağırlık kazanmıştır. Ticaret, ulaşım, konaklama ve çağrı merkezleri gibi alanlarda büyük bir emek gücü yoğunlaşmakta; bu alanlarda esnek çalışma, düşük ücret ve sendikasızlık yapısal hâle gelmektedir. Beyaz yaka olarak sınıflandırılan birçok emekçi, geleneksel işçi sınıfı ile benzeşen bir toplumsal konuma sürüklenmiştir. Bu süreç, sınıfın farklı katmanlarının yaşam ve çalışma koşulları düzleminde ortaklaşmasına neden olmaktadır.

44- Genel istihdam görünümünde ciddi bir dönüşüm yaşanmadığı gibi, yapısal sorunlar da derinleşmiştir. İşsizlik oranları uzun süredir çift haneli düzeylerde kalmakta; kadınların işgücüne katılımı artış gösterse de hâlâ dünya ortalamalarının altındadır. Kadın emeği büyük oranda kayıt dışı, düşük ücretli ve güvencesiz alanlarda yoğunlaşmakta; esnek çalışmanın ve güvencesizliğin doğal hedefi haline getirilmektedir. Genç işsizliği ise toplumsal bir kriz halini almıştır. Üniversite mezunu sayısındaki artış, istihdam piyasasında karşılığını bulamamakta; ne eğitimde ne de istihdamda yer alan geniş bir genç işsiz kuşağı ortaya çıkmaktadır. Bu kesim, aileleriyle birlikte yaşamak zorunda kaldığı için, işsizlik yalnızca bireysel bir sorun değil, hane düzeyinde bir yoksullaşma biçimine dönüşmüştür.

İşçi sınıfının borçluluk düzeyi son yıllarda rekor seviyelere ulaşmıştır. Hane halkı borçluluğu hızla artmış; işçiler artık yalnızca geçinmek için değil, ayakta kalmak için borçlanmak zorunda bırakılmıştır. Temel ihtiyaçların kredi kartları ve tüketici kredileriyle karşılandığı bir dönemde, emekçi gelirin önemli bir kısmı borç ödemelerine gitmektedir. Borç, işçi sınıfı için yalnızca ekonomik bir yük değil; aynı zamanda itiraz gücünü bastıran, sessizleştiren ve sistemin yeniden üretimini sağlayan bir ideolojik denetim aracına dönüşmüştür.

Bu tabloyu derinleştiren bir diğer boyut ise güvencesizliktir. EYT hakkını kazanan işçilerin büyük işletmeler tarafından topluca işten çıkarılması, sermayenin “yaşlı ve maliyetli” işgücünü tasfiye etme eğilimini göstermektedir. Yerine daha ucuz, esnek ve kolay denetlenebilir işçilerin ikame edilmesi, emek rejimindeki dönüşümün karakterini açıkça ortaya koymaktadır. Emeklilerin önemli bir kısmı, açlık sınırının altındaki maaşlarla geçinemediği için yeniden çalışmak zorunda kalmaktadır. Bugün emeklilerin yaklaşık %60'ı yeniden işgücüne katılmış durumda; çoğu, düşük ücretli ve güvencesiz alanlarda istihdam edilmektedir. Böylece sermaye için emekli emeği de sömürünün bir başka cephesine dönüşmüştür.

45- Göçmen, sığınmacı ve mülteci işçiler, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde ucuz, kayıtsız ve denetimsiz biçimde çalıştırılmakta; bu durum yalnızca bu kesimlerin değil, tüm işçi sınıfının ücretlerini aşağıya çekmekte ve çalışma ilişkilerini daha da güvencesiz hale getirmektedir. Sermaye, göçmen emeğini hem ucuz işgücü hem de yerli işçiler arasında rekabet yaratmanın bir aracı olarak kullanmaktadır. Bu tablo, sınıfın birliğini zayıflatmakta, örgütlenme zemininin parçalanmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye işçi sınıfı bugün düşük ücretli, borçlu, güvencesiz, parçalanmış ve örgütsüz bir yapıya sahiptir. Ancak bu çok katmanlı yıkım aynı zamanda ortaklaşan sınıfsal bir zemini de işaret etmektedir. Her kesimden emekçi, artan yaşam maliyetleri, geleceksizlik, işsizlik ve güvencesizlik karşısında aynı temelde sömürülmektedir. Bu nedenle işçi sınıfının siyasal olarak toparlanmasının nesnel koşulları, belki de son yirmi yılın en elverişli dönemindedir. Bu

koşulları sınıfın öz örgütleri ve devrimci siyasal hat değerlendirebildiği ölçüde, parçalanmış tablo birleşik mücadeleye evrilebilecektir.

46- Türkiye’de işçi sınıfı hareketi, 1990’lı yıllarda ulaştığı zirveden bu yana sistematik bir biçimde geriletilmiş ve 2020’li yıllara gelindiğinde tarihinin en örgütsüz, en dağınık ve en etkisiz dönemlerinden birine sürüklenmiştir. 12 Eylül askeri darbesinin ardından uzun süren sessizlik, 1986–1989 yıllarında kitlesel bir sınıf kalkışmasına dönüşmüş; 1989 Bahar Eylemleri, kamu emekçilerinin meşru direnişi ve kent yoksullarının kitlesel tepkileriyle bir süreliğine emek cephesinde biriken enerjiyi açığa çıkarmıştır. Ancak bu enerji 1991 sonrasında sürdürülememiş; 1990’ların ortalarından itibaren sınıf hareketi, kamu emekçileriyle sınırlı, parçalı, sektörel düzeyde kalan bir görünüm kazanmıştır.

2001 krizi sonrası kurulan Emek Platformları, geçmişin son savunma hatlarını temsil etmiş; ancak 2002 sonrasında AKP iktidarının neoliberal ve otoriter saldırı politikaları karşısında sınıf hareketi tam anlamıyla geri çekilmiştir. Özelleştirme dalgası, sendikal tasfiye, iş güvencesinin yok edilmesi ve güvencesizliğin kurumsallaştırılması gibi başlıklarda adım adım ilerleyen bu süreç, sınıfın tarihsel mevzilerini eritmiş, sendikaları kâğıt üzerinde var olan ama fiilen işlevsiz yapılara dönüştürmüştür.

2010’lu yıllarda zaman zaman patlak veren metal, inşaat, cam, maden ve ulaşım sektörlerindeki direnişler, devlet–sermaye–sarı sendika blokunun işbirliğiyle bastırılmıştır. Bu eylemler çoğunlukla yaygınlaşmadan izole edilmiş, öncülemeden marjinalize edilmiştir. 2020’li yıllara girildiğinde ise pandeminin yarattığı olağanüstü koşullar, bir yandan işçilerin çalışma hakkını gasp eden, diğer yandan grev yasaklarını meşrulaştıran bir düzene kapı aralamıştır. Pandemi döneminde başlayan ücretsiz izin uygulamaları, Kod-29 gibi işten atma mekanizmaları ve “milli birlik” adı altında yapılan sınıf saldırıları, iktidarın açık sermaye yanlısı pozisyonunu netleştirmiştir.

47- Öte yandan, sosyalist solun sınıf hareketine müdahalesi büyük ölçüde zayıf ve dağınık kalmıştır. Sınıf mücadelesi, zaman zaman çeşitli temsili mücadelelerin alt başlığına indirgenmiş; sınıf içinde gelişen öfke ve hareketlilik çoğunlukla yönsüz bırakılmıştır. Sınıfın öz taleplerine dayanan, sürekliliği olan, siyasal hedefleri olan bir örgütlü hat oluşturulmadığı için, sınıfın kendi içinden doğan dinamizmi değerlendirilememiştir. Bu dönemde genç, güvencesiz ve çoğu zaman sendikasız işçiler tarafından başlatılan fiili mücadeleler, yeni kuşak sınıf hareketinin potansiyel çekirdeğini temsil etmektedir.

Bu genel tablonun belirleyici unsurlarından biri de sarı sendikal anlayışların mutlak hâkimiyetidir. Türk-İş ve Hak-İş gibi konfederasyonlar, hükümet politikalarının tamamlayıcısı haline gelmiş; Memur-Sen gibi yapılar doğrudan siyasi iktidarın arka bahçesi olarak çalışmaktadır. Bu sendikalar, emekçilerin taleplerini değil, sermayenin rızasını esas almakta; fiili mücadele değil, kapalı kapılar ardında pazarlık ve sessizlik stratejisi yürütmektedir. Sarı sendikalizm artık yalnızca mücadele etmeyen bir pozisyon değil, doğrudan sermayenin ideolojik yeniden üretim mekanizması haline gelmiş; özgün bir “sendikal korporatizm” modeli kurumsallaşmıştır.

48- DİSK ve KESK gibi geçmişte mücadelecî hatları temsil etmiş konfederasyonlar ise bugünkü pratikleriyle burjuva muhalefetin uzantısı konumuna gerilemiştir. Her iki yapı da sınıf mücadelesi perspektifini bir yana bırakarak, dar demokratik talepler ekseninde sıkışmış ve toplumsal meşruiyetini yitirmiştir. Sendikalar, örgütlü emek gücünü mücadeleye değil, temsiliyet ilişkilerine hapsetmiş; işçilerin politik özneliğini geliştirmek yerine onları düzen içi çözümlere yönlendirmiştir. Sınıf mücadelesinin yalnızca sendikalarla değil, odalar, barolar ve meslek

örgütleri gibi diğer toplumsal yapılarda da etkisizleştirilmesi, genel anlamda “demokratik kitle örgütü” zeminini de aşındırmıştır. Bu alanlar, emekçi sınıfların değil; dar siyasi kliklerin ve düzen muhalefetine vitrini haline getirilmiştir.

Ancak bu tablo tümüyle edilgen ve değişmez değildir. Son yıllarda yaşanan fiili direniş örnekleri göstermiştir ki, işçi sınıfı hareketi içinde yeni bir militan damarın doğuşu mümkündür. Güvencesizliğe, ücret erimesine, barınma sorununa ve ağır sömürü koşullarına karşı ortaya çıkan tepkiler, yeni bir mücadele hattının işaretlerini vermektedir. Mevcut sendikal pazarlık düzeni bu tepkileri soğurmakta yetersiz kalmakta; işçiler doğrudan eylem, iş yavaşlatma, üretimi durdurma ve dayanışma biçimleriyle kendi pratiklerini üretmektedir.

Bu nedenle, sınıfın içinde ortaya çıkan yeni mücadele biçimleri, dikkatle izlenmeli ve merkezileştirilmelidir. Yeni sınıf hareketi, ancak bu fiili, meşru ve yerel direniş örneklerinin politikleştirilmesiyle inşa edilebilir. Bugünkü dağınıklık ancak güçlü, sürekli, kararlı bir siyasal hatta kavuştuğunda aşılabılır. Yeni kuşak işçilerin yarattığı dinamik, sınıfın yeniden örgütlenmesinin maddi temelini sunmaktadır. Görev, bu temeli örgütlü sınıf bilinciyle birleştirecek devrimci müdahaleyi kurmaktır.

49- Bugün Türkiye’de sınıf mücadelesinin temel sorunu, emekçilerin artan hoşnutsuzluk ve tepkilerini siyasal bir hedefle ve örgütlü bir hatla birleştirememesidir. Derinleşen ekonomik kriz, enflasyon karşısında eriyen ücretler, barınma ve temel ihtiyaçlara erişimde yaşanan çöküş, güvencesizliğin olağanlaşması ve sosyal yıkım politikaları işçi sınıfı içinde yaygın bir huzursuzluk yaratmıştır. Ancak bu tepki ve öfke, henüz birleşik, süreklilik taşıyan ve devrimci bir hatta akamamaktadır. Yer yer yükselen direniş pratikleri, çoğu zaman sınırlı sektörlerde, sendikal bürokrasi ve siyasal rehbersizlik nedeniyle kendi sınırlarını aşamamakta, dağılmakta ya da düzen içi seçenekler tarafından soğurulmaktadır.

Bu dağınık tablo, sınıfın siyasetle bağ kurmadığı anlamına gelmez. Tam tersine, işçi sınıfı siyasete ilgisiz değil, fakat temsilsizdir. Bu bağ, ağırlıklı olarak burjuva muhalefet partilerine yönelmekte; orada geçici bir çözüm beklentisiyle ifade bulmaktadır. Sandığa yansıyan tepki, çoğu zaman emekçilerin sistemin içinden çıkış arayışı değil, sistemin bir başka kanadına sığınması olarak şekillenmektedir. Bu, sınıfın siyasetten kopuk değil; kendi siyasal ifadesinden yoksun olduğu anlamına gelir.

50- Bugün sınıf hareketinin temel sorunu bir örgüt biçimi ya da teknik model eksikliği değildir. Esas eksik olan, sınıfın siyasal özneliğini kuracak ve örgütsel biçimleri bu öznelliğin hizmetine sokacak devrimci bir müdahaledir. Sınıf hareketinin bugünkü yönüzlüğü, bu tarihsel görevin yeterince kavranamamasından kaynaklanmaktadır. Örgütsel modeller ancak siyasal hedeflerle birleştiğinde anlamlıdır; aksi durumda parçalanmış direnişlerin tekrarına dönüşür.

Komünistlerin tarihsel rolü burada belirleyici hâle gelir. Görev, geçici ilişki biçimlerinden değil, uzun erimli, mevzi kazanan ve siyasal özneliği inşa eden bir hatta ısrar etmektir. Bugün yeni bir işçi kuşağı, güvencesizlik, düşük ücret ve örgütsüzlük koşullarında kendi deneyimini edinmekte; zaman zaman bu deneyimi fiili mücadeleyle ifade etmektedir. Ancak bu arayış politikleştirilmediği sürece, geçici tepkiler kalıcı dönüşümlere/kazanımlara yol açmayacaktır.

Burjuva muhalefetin sınıf üzerindeki etkisi, bu bağlamda, sınıfın enerjisini sistem içinde tutmaya çalışan bir emme basma tulumla işlevi görmektedir. Her seçim döneminde işçi sınıfının beklentisi sandığa yığılmakta, seçim sonrası ise bu beklenti yerini daha derin bir hayal kırıklığına bırakmaktadır. Bu döngünün kırılması, ancak işçi sınıfının kendi siyasal temsilini oluşturmasıyla mümkündür.

Bu nedenle, sınıfa siyaset taşımak; onun gündelik direnişini, ekonomik taleplerini ve mevzi arayışlarını siyasal bir hatla birleştirmek, bugün yakıcı bir görevdir. Ama aynı zamanda siyasete sınıf taşımak, yani işçi sınıfını, toplumun dönüştürücü öznesi olarak merkeze yerleştirmek, sosyalizmi emek temelinde yeniden kurmak demektir. Sınıf hareketinin partisine, partinin sınıf hareketine ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaç, günümüz Türkiye’inde soyut bir hedef değil, somut, yakıcı ve ertelenemez bir görevdir.

BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİ KURULUŞ KONGRESİ KARARLARI

10 KARAR

Yeni bir dönem açılırken...

1- Türkiye sosyalist hareketinin tarihinde 1980- 1990 arasını yeniden kuruluş süreci olarak tarif ederken, 1990-2015 dönemini ise siyasal yeniden çıkış denemeleriyle geçmiştir. 2015 -2025 arasında ise köklü geleneklerden gelen hareketler başta olmak üzere neredeyse tüm bölmelerin “barutunu yitirmeye” başladığı bir noktaya gelmiştir. İdeolojik, politik, kültürel, örgütsel diyerek sayabileceğimiz tüm başlıklarda ayrı ayrı incelendiğinde de görüldüğü üzere etkisini giderek yitiren bir tablo ile karşı karşıya bulunmaktayız. Türkiye siyasetinde 1980- 2015 süreci, düzen siyasetinde yeni bir rejimin kurulmasıyla sonuçlanmış, 45 yıllık sürecin sonuna gelinmiş bulunmaktadır. Haziran Direnişi ile tepe noktasına varan toplumsal mücadelelerin, Haziran Direnişi “yenilgisiyle” birlikte Türkiye sosyalist hareketinde tıpkı 1980 sürecini hatırlatan bir çözümlü tekabül ettiğini saptamak gerek. Bugün Türkiye sosyalist hareketi, toplumsal etkisi sınırlı, örgütsel gücü zayıf ve ideolojik olarak liberalizm etkisine giren gerçeklikle maluldür. Geçmiş dönemlerin bir benzerinin yeniden tekrar etmeyeceği ve aynı zamanda geçmiş 45 yılın artık geride kaldığı bilinciyle yeni bir dönemin açıldığı ve sosyalist harekette yeni bir mücadele pratiğin örgütlenmesi gerektiği somut olarak karşımızdadır. Son 1 yıldaki gelişmeler göz önüne alındığında ise bu sorunlar derinleşerek ilerlemiş ve geri dönülemez bir noktaya doğru ilerlemektedir. Partili geleneğin dışında kalan hareketçi geleneklerin artık toplumsal bir karşılık, politik bir çıkış örme şansının kalmadığı da görülmektedir.

AKP rejiminin yerleştiği ve özellikle Anayasa tartışmalarıyla birlikte son halini alacağı kesitte sosyalist hareket yeni rejimde kendi koordinatlarını ve mücadele hattını yeniden belirlemek durumundadır. Geçmişin deneyim ve birikimine yaslanılmalıdır ancak bundan ibaret bir mücadele süreci artık mümkün değildir. İkinci Cumhuriyet rejiminde “yeni bir sınıf hareketini ve devrimci bir komünist Parti’yi” inşa etmek bugün en önemli görev olarak karşımızdadır. Türkiye sosyalist hareketi rejiminin kuruluş ve yerleşme süreçlerine dönük olarak açığa çıkan tepkiyi örgütlü ve bağımsız bir sosyalist hat inşa etme noktasında değerlendirememiş, yanlış siyasal değerlendirmelerin sonucu olarak düzen muhalefetine kuyruğuna takılan ve giderek darlaşan bir pratik sergilemiştir. Türkiye sosyalist hareketinin gelmiş geçmiş bütün önemli gelenekleri bu süreçte yeni bir çıkış yapacak zemini kaybetmiştir. Birleşik Komünist Parti’nin yaşamsal boyuttaki varlık zemini en başta buraya yaslanmaktadır. Bugün yeni bir derleniş ve kuruluşu önüne koymadan sosyalist hareketin geleceğinde önemli bir siyasal hareket olmak mümkün değildir. Gerek siyasi gerek örgütsel ve gerekse mücadele perspektifi açısından Partimiz, ülkenin gerçek ve güçlü bir komünist partisinin kurulması hedefiyle yolunu kararlı şekilde örmek zorundadır.

Türkiye sosyalist hareketi, düzen muhalefetine parçası olmaktan çıkmayan ve tepkisel reflekslerden oluşan bir basiretsizlik ve çıkışsızlık içindedir. Bunun en temel noktalarından birisi toplumsal bir siyasal projenin ortaya konamaması, AKP’nin geriletilmesini merkeze koyan siyasal anlayışın önünde sonunda tepkisellikten öteye geçemeyen ve bunun sonucu olarak da “kitle

kuyrukçuluğuna” indirgenen bir mücadele pratiğidir. Bugün komünistlerin önündeki en büyük görev, bir yandan partinin inşası iken diğer yandan yeni bir toplumsal düzenin kurulmasının zorunluluğuna vurgu yapan, toplumsal ölçekte kendisiyle anılır bir söylem ve program geliştirmesidir. Bugün emek, laiklik ve bağımsızlık kavramları üzerinden sosyalizmin toplumsal zeminler bulabileceğini asla akıldan çıkarmamak gerekmektedir.

2- Birleşik Komünist Parti, Türkiye sosyalist hareketinde özgün bir hatta oturmaktadır. Bunun temel nedeni, 12 Eylül sonrası sosyalist hareketin bir döneminin kapanması ve Haziran Direnişi sonrası ortaya çıkan yeni durumun yaratmış olduğu zeminde yükselmesidir. Bu hatta 10 yıldır ciddi bir birikim ve deneyim yaratan hareketimiz, kuruluş süreci itibariyle devrimci bir çıkışı örgütleyebilme imkanlarına sahiptir. Burjuva siyasetinde büyük alt üst oluşların yaşandığı bir kesitte kuruluşunu gerçekleştiren, örgütünü tarihimizde hiç olmadığı kadar netleştirmek noktasına getiren BKP, artık önemli bir iddianın ve misyonun taşıyıcılığını üstlenebilecek bir noktaya gelmiştir. Geçmişten bu boyutuyla taşıdığı tartışmaların yükünü üzerinden atabilecek genç bir hareket olması geleceği kazanabilme ihtimalinin de sağlamasıdır. Mevcut tabloda anlamlı ve devrimci arayışların olduğunu bilmekle birlikte BKP’nin misyonu ve varlık sebebinin bu arayışların da garantörü olabileceği göz ardı edilmemelidir. Aynı zamanda sosyalist hareketinin bütünü açısından yaşanan yıpranma BKP cephesinde minimum düzeyde bulunmaktadır. Tüm bu olgular, BKP’nin önemli tarihsel olanaklara sahip olduğunu göstermektedir.

Yeni bir komünist partinin temelleri atılmalıdır. Buradaki yeniden kasıt 100 küsur yıllık tarihimizi yok saymak ya da yeni “icatlar” geliştirmek anlamında değildir. Ancak bir dizi geleneksel hareketin varlığı koşullarında kendi yolunu açmaya başlayan ve kendi alanını genişleten BKP, önemli bir örgütsel damar yaratarak bugün Türkiye’de kelimenin gerçek anlamıyla yeni bir komünist partinin temellerini atmaktadır. Türkiye solunda “yeni” kavramıyla tezlerini değiştirip büyük iddialarla yola çıkanların yaşadığı hüsranslar bilinmektedir. BKP, işçi sınıfına yaslanan, Leninizm’de ısrar eden, inadına sosyalizm diyen, geleneksel sol bir hareket olarak ayağa kalkışın adı olacaktır.

Birleşik Komünist Parti, bütün mücadele başlıklarında, araçlarında ve alanlarında Partinin örgütlenmesini ve bunun önceliğini merkeze koyacaktır. Güncel her siyasi gündeme ve konuya refleks üzerinden kendisini var eden bir tepkisel siyaset tarzı yerine, önüne koyduğu hedeflere kilitlenmiş ve hedeflerini örgütsel mevzilerle tahkim edecek komünist bir tarz mutlaka yerleşecektir. Partinin siyasal ve örgütlenme çalışmalarının merkezinde yeni toplumsal-siyasal araçlar duracaktır. Geleneksel Komünist Parti mücadelesinin dışına çıkan tüm denemeler en fazla tarihteki işçi partilerine benzeşmektedir.

Bütün bu yüklerden kurtulmanın en önemli ayağı ise hem sınıf hem gençlik hem de aydın hareketinde yeni bir kuşağın komünist saflarda buluşturulması olacaktır. Birleşik Komünist Parti, içinden geçtiğimiz kesitte hem güncel politik alanda ileri bir kol hem de stratejik bir bakış açısıyla ülkenin komünist ve sınıf partisini ilmek ilmek ördüğü bir mücadele süreciyle kendisini tanımlayacaktır. BKP’nin çok özgün ve özel bir misyonu bulunmaktadır: Sosyalist devrim perspektifinin hayata geçirilmesi için işçi sınıfı içinde örgütlenen, sınıf içinde öncü mevziler yaratan bir sınıf partisi olmak, Leninist ilkelerden taviz vermeden güçlü, disiplinli ve örgütlü bir devrimci partinin inşası, yeni bir kuşağın örgütlenmesiyle geleneği geleceğe taşımak, ülkenin en köklü partisini yeni bir atılımla yeniden örgütlemek ve emekçi sınıfların siyasal taleplerinin temsilciliğini ve öncülüğünü üstlenecek partileşme hedefiyle hareket etmek.

3- 105 yıldır bu topraklarda mücadele eden komünistlerin 1973-1978 arası hariç tutulursa toplumsal etkisi hep sınırlı kalmıştır. Aynı zamanda örgütsel yapısı ele alındığında işçi sınıfına

dayanan bir gerçeklikten daha çok bir aydın hareketi görüntüsünden çıkamamıştır. Bugün de son kertede bakıldığında sosyalist harekette benzer bir durumun varlığı yadsınamaz. Ancak yapılması gereken en önemli görev, komünist partiyi gerçek bir zemine oturtmak ve işçi sınıfının temsiliyetini ve örgütlülüğünü üstlenen bir emekçi karakter kazandırmaktır.

Birleşik Komünist Parti, kuruluş sürecinin birinci aşamasına geçmektedir. Bu aşama, partileşme sürecine adım adım gidişin ilk evresidir. Güç biriktirmenin, stratejik örgütlenmenin ve kadrolaşmanın merkezinde durduğu şimdiki aşamada Partinin örgütlenmesi önümüzdeki en büyük görev olarak karşımızda durmaktadır. Birleşik Komünist Parti bu aşamada görevlerini eksiksiz yapmak, stratejik alanlarda örgütlenmesini ve kadrolaşmasını artırarak yeni bir sürecin ve atılımın adımlarını örmek durumundadır.

4- BKP, devrimci bir Komünist Parti için bugünkü evresi olan, yeniden kuruluş evresine uygun bir stratejiyle adımlar atmaktadır. Türkiye sosyalist hareketinde yeni olmayan bir likidasyon ve reformizm süreci gelinen nokta itibarıyla neredeyse tamamlanmış durumdadır. Kendi bağımsız hattını örmek yerine “siyasetsiz kalmama” adına sermaye düzeninin muhalif kanatlarının peşine takılarak cephe, ittifak ve demokratikleşme formülasyonlarını gündeme getiren arayışlar ortadadır. Açıktır ki Türkiye sosyalist hareketi devrimci siyasal çizgisini ancak ve ancak sosyalist siyaseti bir odak olarak toplumun karşısına çıkararak koruyabilecektir. 12 Eylül sonrası yaşanan iki likidasyon dalgasından sonra bugün üçüncü bir likidasyon dalgası sosyalist hareketin artık hiçbir boyutuyla göğüsleyemeyeceği bir evreye ulaşmıştır.

1980’lerin sonunda yaşanan TBKP ve 1990’ların sonunda yaşanan likidasyonunun bir benzeri bugün Kürt Siyasi Hareketi’nin ideolojik ve siyasi çatısı altında sürmektedir. DEM Parti, liberal sol bir parti olarak, Türkiye sosyalist hareketinin bir kısmını kendi bünyesine alarak örgütsel, bir kısmını da siyasal ve ideolojik olarak hegemonyasına alarak ideolojik likidasyonun zeminini döşemektedir.

Madalyonun bir diğer yüzünde ise KSH ile mesafe tarif ederek CHP’nin siyasi hattına başka biçimlerle eklenerek ilerlemektedir. 19 Mart süreci bu tablonun artık taşınmaz olduğunu bir kez daha göstermiştir. Komünistler, böylesi bir likidasyon sürecine karşı sınıf siyasetini merkeze koymayı, anti-emperyalizm ve laiklik mücadelesini yükseltmeyi politik bir tercih olarak gündeme getirir, işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasındaki mutlak uzlaşmazlık karşısında sınıfa karşı sınıf politikasını düstur edinirler. Parti, Anti-emperyalist ve aydınlanmacı siyasi hattı somutlayabilmek için ideolojik olarak sınıf siyasetini devrimci bir içerikle merkezine koyarak adım atar. Güncel siyasetin önceliklerini, dayattıklarını “siyaset yapmak” ve “işçi örgütlenmesi” gibi kategoriler olarak ele almaz; Sınıfın temsiliyeti ve ihtiyaçlarıyla siyasal alana müdahalede bulunur. Özellikle seçim gündemleriyle birlikte tekrarlanan bu süreçlere devrimci bir siyasetle yaklaşır.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Sosyalizmin toplumsal ölçekte politik bir odak haline gelmesi ve bağımsız bir güç olarak şekillenmesi için defalarca denenmiş ve başarısız olmuş, sosyalist güç birlikleri arayışını kenara bırakır ve öncelikli görevlerine odaklanır. Bu doğrultuda devrimci ve sosyalist güçlerle önümüzdeki dönemde, genel olarak seçim dönemlerinde bir masayı dayatan bu gelişmelerin parçası olarak zaman kaybetmeyi, merkezine seçimleri koyan tüm projeleri reddeder.
- Bununla beraber, anti-emperyalizm, kamuculuk ve laiklik mücadelesini eksen alan asgari bir programın oluşması için devrimci ve sosyalist güçlerle ortak mücadele zemininin güçlendirilmesi için devrimci bir sorumlulukla hareket eder. Ortak sokak eylemlikleri, etkili panel-söyleşi-toplantılar için yapıcı adımlar atar.

- Sosyalizm propagandası ve Partinin daha geniş kesimlere sesini duyurması için seçimler dışında bir alanın olmadığı ön kabulü ile hareket eden teslimiyetçi çizgiyle hesaplaşarak devrimci bir siyasi hattın bugünden kuruluşuna adım adım başlar.

5- Bugün Birleşik Komünist Parti'nin önündeki en büyük ve acil görev, komünist parti iddiasını sınıfa yüzünü dönen devrimci bir içerik ve tarzla yeniden üretmektir. 12 Eylül darbesinden itibaren başlayan ve Haziran Direnişi ile kapanan dönem Türkiye komünist ve sosyalist hareketi açısından muhasebeyi gerektiren bir mücadele dönemi olarak geride kalmıştır. Aradan geçen 10 yılda ise tekerrürden ibaret sayılabilecek gelişmeler yaşanmış ve Türkiye sosyalist hareketinin dersler çıkartamadığı görülmüştür. Bugün işçi sınıfının öncüleriyle buluşan ve yeni bir kuşağın partisi olarak yükselecek bir komünist parti; sosyalist devrim, Leninist örgüt ve iktidar perspektifi sac ayakları üzerinden doğrulacaktır.

6- Birleşik Komünist Parti, böylesi bir ihtiyacın bilinciyle kendisini yenileyerek ülkenin komünist partisi olma hedefine sahiptir. Birleşik Komünist Parti, önündeki süreci bir yeniden kuruluş süreci olarak tarif etmektedir. Bu noktada düzenin, komünist mücadelelere dönük ideolojik, siyasal ve örgütsel tüm müdahalelerine karşı devrimci ve sıkı bir örgütlenmeyi önüne koyar. Bunu gerçekleştirirken toplumsal ve siyasal alandaki mücadelelerin dışında kalmaz, kadrolaşma ve derinleşme sürecini alanlardaki mücadelelerinden kurtar.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Ülkenin komünist partisinin örgütlenmesinin merkeze konacağı bir mücadele hattını belirginleştirir. Bugün sosyalist hareketinin dağınıklığı, devrimci arayışlar, ülkenin komünist partisinin büyüme, güçlenme ve örgütlenme önceliğiyle çelişkili değil, tersine güçlendirici bir işlev taşır. Ülkenin komünist partisinin güçlenmesi Partinin birinci görevidir.
 - Önümüzdeki dönem partinin yeniden kuruluşunu zorunlu kılarken ara yüzey örgütlenme ve yaygın kitlesel çalışmalarla yol alma zorunluluğunu önüne görev olarak koyar. Siyasi hattımızın belirginleşmesi ve yaygınlaşması için kitlesel bir toplumsal örgütlenmeye dönmesi hedefiyle kitlesel bir çalışmayı inşa edeceğini ilan eder.
 - Parti, çıkışla birlikte yeni bir düzen talebiyle topluma seslenen büyük bir çalışmayı karar altına alır. Bu çalışmanın merkezinde sınıf çalışmaları yer alırken aynı zamanda kadınlar, sınıfın genç bölmeleri, kent sorunları gibi tüm toplumsal başlıklarda sınıfsal perspektifle açılımlar gerçekleştirir.
- “Birlik ve Dayanışma Hareketi” adını taşıyan bu çalışmayı Ekim ayının başında ilk toplantılarını ilan ederek hayata geçirmeye başlar. Bununla beraber “Birlik ve Dayanışma’nın Sesi” ismiyle bir internet portalı ve 2 Haftalık yayınlanacak basılı bir gazete olarak “Birlik ve Dayanışma Gazetesi”ni ilan eder.
- Partimizin evresi göz önünde bulundurulduğunda, bu çalışmayı, merkezi düzeyde seslenmekle kalan ve klasikleşmiş yöntemlerle örgütlemeyen, yerel ayaklarını inşa ederek başlar. Sınıf ve kadın başlığı başta olmak üzere ve kimi stratejik mahallelere, semtlere dönük çalışmaların başlatılması için Kongre sonrası adım atar. Parti’nin bütün örgütleri, bulunduğu alanın özgünlüğü ve ihtiyaçları doğrultusunda komiteler kurar. İş yeri, iş kolu, sektörel, mahali olarak inşa edilecek komiteler merkezi olarak bütünlüklü bir planlamanın ürünü olarak devreye girer. Çalışmanın merkezi ve yerel ayaklarının kurulması, büyütülmesi için gereken planlama ve takvimlendirme için parti Merkez Komitesi’ni yetkilendirir.

7- Türkiye işçi sınıfının bugün içinde bulunduğu durum geçicidir. Sendikal bürokrasi tarafından zapturapt altında tutulan işçi sınıfının, bu statükoyu kıracağı nesnel zemin fazlasıyla vardır. Partimiz yeni bir sınıf ve sendikal hareketin örgütlenmesi için işçi sınıfı içinde öncü kesimlerin örgütlenme kararlılığını sürdürecektir. İşçi sınıfı içinde öncü bir kolun oluşturulması için önüne koyduğu bu çalışma, Partimizin sınıf bağlamında stratejik örgütlenmesi olarak görülmelidir. Bu doğrultuda önümüzdeki dönem bu çalışma, elde ettiği mevzileri daha ileriye taşıyacak bir ataklık içinde olacaktır.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Özellikle son 10 yılda biriktirdiğimiz olanak ve imkanların, kazanılmış mevzilerin tekrardan gerçekleştirilmesi için titiz bir çalışmaya gireriz. Bu hedeflerin yerine getirilmesi için atılması gereken adımların kurumsal ve etkin bir şekilde sağlanmasının altı bir kez daha çizilir.
- Sınıf çalışmalarında kitle aracımızın kurumsallaşması ve kendi mekanizmalarına sahip yapıya kavuşturulması için gerekli örgütsel adımların atılması karar altına alınır.
- İşçilerin yaşadığı sorunlar üzerinden temas kurabilecekleri bir dayanışma hattı çalışmasının tekrardan kurulması için çalışma yürütülmesi karar altına alınır.
- Sendikal örgütlenmeler başta olmak üzere sınıfın örgütlenmesinde yeni örgütlenme araçları oluşturulmasını karar altına alır. Eğitim, sağlık, büro, hizmet, emekliler gibi alanlar başta olmak üzere sınıf hareketinde yeni mevziler elde edilmesi amacıyla sınıf içinde yeni örgütlenme araçlarının kurulması için çalışmalar yürütür.

8- Bugün komünistlerin önündeki en büyük görevlerden bir diğeri ülkemizdeki emek ve gericiilik karşıtı mücadelenin en önemli bir bileşeni olan ilerici ve emekçi kadınların örgütlenmesidir. Partimiz kadın mücadelesinde mevcut liberal hegemonyanın ve gericiiliğin karşısında sosyalist bir kadın hareketinin örgütlenmesi ve güçlenmesini hedeflemelidir.

Kapitalizmin dayattığı kadını köleleştirmeyi ve gerici kuşatmayla özgürlüğüne vurulan prangayı kırmanın yolu ancak bütünlüklü bir siyasal mücadeleden geçmektedir. Kadınların kurtuluş mücadelesi sınıf mücadelesinin bir bileşenidir ve kadının eşitlik, özgürlük kavgasının yolu sınıf mücadelesinin yolundan geçmektedir. Sermaye sınıfı bütün olarak emekçilere sömürüyü, haklarına dönük saldırıları programına yazar ve buna göre adımlarını atarken; sömürü sermayedarın cinsiyetiyle değil sınıfsal aidiyetiyle ilgilidir. Partimiz bu noktada; sınıfsal olmayan, sömürü düzenini başa yazmayan her türden yanlısamayı ve yaklaşımı reddeder; emekçi kadınların mücadelesinin sosyalizm mücadelesi olduğunu tespit eder.

Partimiz, kadın-erkek ve her türlü cinsel yönelimin kendine yer bulacağı, emekçilerin ortak çıkarının sosyalist devrimci mücadelede olduğunun bilinciyle; birlikte ve ortak mücadeleyi yükseltmenin zeminini yaratmak için bugünden çalışmalarına başlayacaktır. Bugün karşı karşıya olduğumuz gerici, saldırgan, kapitalist, emperyalist düzenden çıkışın reçetesi olan sosyalizm mücadelesi kadınlar için ertelenemez bir uğraktır ve tek gerçek seçenek olarak karşımızda durmaktadır. İlerici ve emekçi kadınların örgütlenmesinde Parti, önümüzdeki dönemde büyük bir çıkışı örgütlemek üzere bütün olanaklarını harekete geçirecektir.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Kadın hareketinde sosyalist hattın güçlenmesi ve örgütlenmesi hedefiyle çalışmaların şimdiden başlatılması karar altına alınır.

- İlan edeceğimiz çalışmanın kritik bir sac ayağı olarak kadın hareketinde sosyalist hattın güçlendirilmesi ve kadın hareketinde sosyalist temsiliyetin sağlanması hedefiyle daha etkin seslenme ve propaganda araçları geliştirilmesi için bütünlüklü bir planlama kararı alır.

9- Türkiye sosyalist hareketi güncelliğe takılan ve geçmişin muhasebesi içinde kaybolan bir siyasal iklimden derhal kurtulmalıdır. Bunun yolu Partinin ve sosyalist mücadelenin yeni bir genç kuşakla buluşmasıdır. Komünist mücadelede hem işçi gençliğin hem de öğrenci gençliğin etkin bir biçimde rol alacağı bir örgütsel pratik sergilenmelidir.

AKP'nin meşruiyet krizi arttıkça gençlikle arasındaki açının daha da derinleşmesi söz konusudur. Bunun bir sonucu olarak gençliğe dönük kuşatmanın artması beklenmelidir. Gençlik örgütlenmesi açısından hedeflenen temel halka öğrenci gençlik olmak durumundadır. Öğrenci gençliğin kendi içerisinde taşıdığı bütünlükle ve bütün gençlik kesimleri içerisinde tarihsel örneklerini gördüğümüz haliyle politikleşmede ve tepkisellikle "motor güç" olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla lise ve üniversiteler gençliğe yönelen saldırıların ve buna karşı direnç unsurlarının gelişeceği yegâne alanlar olmaya devam edecektir. Okullara ve öğrenci gençliğin yaşam alanlarına ayak basan, gerçek bir çalışma pratiğini hayata geçirilmelidir.

Gençliğin güncel sorunlarından doğan talepleri, kapitalizmin yapısal krizleri ve tarihsel taleplerle bağlanmadığı müddetçe reformizmin, düzen siyasetinin etkisinden kurtulması mümkün değildir. Diğer yandan yalnızca üniversitelere ve üniversite merkezli taleplere sıkışan bir gençlik hareketinin toplumsal bağlarını güçlendirmesi ve kazanım elde etmesi de mümkün değildir. Bu alanlarda yürütülecek mücadele, sadece öğrenci gençliğin kendi özgün sorunlarıyla sınırlı kalmamalı dolayısıyla lise ve üniversitelere sıkışmayan, sınıf siyasetiyle birleşen; memleket sorunlarından beslenerek güçlenen bir hatta örülmesi, gençliğin geleceğini tayin etmesinin tek ve gerçek yoludur.

Öğrenci gençlik, üniversite ve lise sıralarında bir araya gelişleri, bilgiye erişim olanakları ve mecburi ortak yaşam pratikleri sayesinde, yığınsal tepkileri kitlesele hale getirme olanağına sahiptir; üniversite ve liselerde gelişen hareketlenmeler göz önüne alındığında bütünlüklü bir gençlik hareketinin açığa çıkma olanakları fazlasıyla mevcuttur. Bu evreye geçişte ve sürekliliğin sağlanmasında anahtar rol, kadrolaşma ve öncülüktür.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Liseli gençlik içinde "Sosyalist Liseliler" kimliği üzerinden yaygın bir çalışmanın Türkiye sathında yapılması için Öğrenci Bürosu görevlendirilir. Sosyalist Liselilerin, geleceğini arayan tüm liselilerin biricik öncüsü olması için ciddi adımlar atar. Sosyalist Liseliler Dergisi'nin içeriğini ve dağıtımını güçlendirerek planlar.
- "Aydınlanma Okulları" adıyla Sosyalist Liseliler çalışmasının örgütlenmesi ve büyütülmesi için gerçekleştirilecek seminer, toplantı ve söyleşi çalışmalarının yerellikler dışında aynı zamanda Türkiye sathında merkezi olarak düzenlenmesi için gerekli adımların atılması karar altına alınır.
- Sosyalist Düşünce Toplulukları adıyla sosyalist ideolojinin tartışılacağı bir zemin olarak mümkün olan bütün üniversitelerde çalışmalar yapılması, aynı zamanda merkezi olarak da seslenme, tartışma ve örgütlenme zeminlerinin kurulması için Öğrenci Bürosu'nu görevlendirilir.
- Sosyalist Düşünce Topluluklarının merkezi ideolojik üretimleri ve gençlik içerisinde ideolojik etkisini arttırabilmesinin dijital ve basılı araçları üzerine yaratıcı çalışmalar üzerine çalışır.

Sosyalist Düşünce Toplulukları'nın okul bazlı kurulması için adımlar atar.

10- Sosyalist hareketin, daha etkin bir politik zemine yaslanması için önemli görevlerinden birisi de sermayenin, gericiliğin ve liberalizmin ideolojik saldırılarına karşı devrimci bir ideolojik üretimin gerekliliğidir. İşçi sınıfının ve emekçi toplumsal kesimlerin baskı altına alındığı gerici, milliyetçi ve liberal düşünsel iklimde sosyalist ideolojinin daha etkin kılınması Partinin acil görevlerinden birisidir.

Kongremiz bu doğrultuda;

- Parti ideolojik ve teorik yayın organı Komünist Birlik Dergisi'ni 3 aylık olarak çıkartma kararı alır. Komünist Birlik sitesiyle birlikte aynı zamanda süreklileşmiş ve günlük ideolojik-teorik mücadele yürütür.
- Partinin seslenme kanallarının daha etkin kullanılması amacıyla merkezi sosyal medya çalışmalarımızın yanı sıra yeni, yaratıcı ve etkili sosyal medya araçlarının merkezi bir koordinasyon dahilinde devreye sokulması karar altına alınır.